

1

Informatie- en opinieblad
van de Rijksuniversiteit
Limburg

Derde jaargang
nummer 1
27 augustus 1982

pagina 3

Nieuw

Nog even en het nieuwe academische jaar gaat weer beginnen. Met gewone nieuwkomers en ongewone: de juristen. Het begint er langzaam naar uit te zien dat de RL van een medische hogeschool naar een echte universiteit groeit.

pagina 7

Twee fasen

Aandacht voor de 'exaugurale rede' van Hans Philipsen. De scheidende dekaan van de tweefasen-opleiding-avant-la-lettre Sociale Gezondheidskunde vindt de nieuwe structuur heilzaam voor het Wetenschappelijk Onderwijs, als er maar aan bepaalde voorwaarden van rationaliteit wordt voldaan.

pagina 10

Onvrede

Het onderwijsvolk mort aan de medische fakulteit. Harm Kuipers vond dat het zo niet langer kon met het medisch onderwijs, van Breda Vriesman vroeg de bezwaren serieus te nemen en de Onderwijskommissie maakte duidelijk dat de zaak volop in beweging is.

pagina 13

Permanente edukatie

In de komende nummers van Observant worden stuk voor stuk de plannen voor nieuwe studierichtingen behandeld, die voorkomen in het Ontwikkelingsplan. Als eerste is een opvallende noviteit aan de beurt: de studierichting Permanente edukatie.

Mestreech sjoen plekske aon de Maos. Dao zeuk iech 'n kamer.

'Wij hebben de vijand gezocht en gevonden: wij zijn het zelf'
(Uit 'Alice in Wonderland')

In de NRC van 24 juni 1982, onder de rubriek Wetenschap en Onderwijs, worden in het artikel 'Begroting afgang van een basisfilosofie' middels een kleurrijke karakterisatie (c.q. karakterassassinatie) van de dekaan van de Maastrichtse Medische Faculteit Prof. dr. C. Greep de dekaan, de basisfilosofie en het nieuwe Academische Ziekenhuis in de prullebak gedeponeerd.

Het schokkende is dat dit verhaal gelanceerd is vanuit Maastricht zelf en niet zozeer dat de journalist F. Backus de hand licht met de 'normaal waarden' van de NRC: deugdelijkheid en zorgvuldigheid.

Het ligt dan ook voor de hand om eerst lokaal een discussie aan te gaan over bovengenoemd artikel; immers men probeert vuile was waar mogelijk binnenshuis te houden. In het artikel van F. Backus komen basisfilosofie, regio, academisch ziekenhuis, Greep en Gogem (alias de heren Starmans & de Witte) allen aan de orde.

Hoewel (ik kan dat niet nagaan) het verhaal (van F. Backus) wel geen onwaarheden zal bevatten, is de juxtapositie van feiten en roddel een zodanige dat de lezer wel tot de conclusie moet komen dat het een goede zaak is als Maastricht geen nieuw ziekenhuis krijgt. Iedereen is daar natuurlijk voor: het lijkt geld te besparen.

Om te beginnen verschil ik van mening met zowel de Witte als Starmans – en dus ook met de NRC – dat een nieuw academisch ziekenhuis ipso facto duurkoop is en derhalve niet nodig. St. Annadal deugt niet qua 'lay-out' (sterk verouderd ontwerp) en zal te allen tijde personeel 'vreten' aangezien men niet efficiënt kan werken: dat is bijzonder duur en ad hoc oplossingen (steeds maar weer verbouwingen) zullen dit euvel niet verhelpen. Het is derhalve weggoien van geld.

Het is mijn mening dat zelfs al zou men de Medische Faculteit opheffen (dus geen academisch ziekenhuis) men een nieuw gemeenteziekenhuis zou moeten bouwen: de bevolking kan niet anders wensen en ik acht het wel mogelijk dat dit een goedkopere oplossing is (ook voor het ZZL) dan de status quo te handhaven. men hoeft niet naar de Randstad te gaan (Heerlen en Sittard zijn voldoende) om zichzelf te overtuigen van het feit dat het enige ziekenhuis waarover Maastricht beschikt verouderd en onwerkzaam en dus duur is. Het argument dat een nieuw te bouwen ziekenhuis op het terrein van St. Anna-

dal moet staan omdat het zo centraal ligt is onzin. St. Annadal ligt vrij centraal t.o.v. de cafés op het Vrijthof, maar excentrisch t.o.v. de regio (die 'draineert' op St. Annadal). Een ieder die St. Annadal kent – en dus ook Prof. Greep – zou zich warm maken voor een nieuw ziekenhuis. Dat Prof. Greep in zo'n nieuw ziekenhuis 22 (of nog meer) operatiekamers wil bouwen, lijkt mij onwaarschijnlijk, maar zelfs als hij dat zou willen dan is het niet aan hem (alleen) om dat te bepalen. Ook komen in het artikel in de NRC basisfilosofie en regio aan de orde. Er is niet de minste twijfel dat er facultaire klinici in St. Annadal zijn die nog geen vinger uitgestoken hebben naar de regio, integendeel; maar verscheidene andere, waaronder Greep, hebben dat tot dusver juist wel geprobeerd. Voorts wordt vergeten dat men regionale klinici geen (facultair) dienstverband kan opdringen indien dit gepaard gaat met inkomensderving (voor hen).

Mijns inziens vloeit het – voor Maastricht en Greep – belastende verhaal in de NRC in hoge mate voort uit een diepgaand meningsverschil tussen de studenten Starmans en de Witte enerzijds en Greep anderzijds. De kritiek die Starmans en de Witte hebben op het nieuwe ziekenhuis is bekend en wordt mijns inziens gedeeld door een minderheid van de universitaire gemeenschap; immers de nieuwbouwplannen zijn alle democratische besluitvormingen gepasseerd. Verschil van mening (over dit ziekenhuis) geeft niemand het recht de dekaan, die vecht voor het nieuwe ziekenhuis, in een eenzijdig – en ook negatief – daglicht te laten plaatsen voor een nationaal forum. Dat heeft hij niet verdiend en zeker niet vanuit Maastricht. Omgekeerd zou het de dekaan sieren zichzelf wat minder te identificeren met de chirurgie opdat ethici (studenten) en programatici (economen) geen nachtmerries krijgen over betonnen bunkers (à la Aken) waar in 22 operatiekamers chirurgen aan de lopende band onderdelen dan wel organen van de vergrijzende bevolking verwijderen c.q. vervangen door kunststof of orgaantransplantaten.

Het komt mij voor dat de angsten van Starmans en de Witte nulla salus extra Grepian' zonder al te veel moeite weggenomen kunnen worden door een Commissie van goede diensten. Diezelfde commissie zou er op toe moeten zien dat onze dekaan het mes laat waar het thuishoort: in de operatiekamer en niet op tafel, en dat Starmans en de Witte hun stiletto's inleveren bij de afdeling Heelkunde.

Prof. dr. P.J.C. van Breda Vriesman

Onderverhuur, centrum Nijmegen. Zonnige dubbel-kamer 40 m², v.a. oktober. Niet leeg, gemeensch. keuken. Liefst één persoon. Liefst f 540,- mnd., 4-10 mnd. V.a. sept. bellen 18-19 uur: Ton, 080-280065.

Te koop: Renault 4 Combi 1975, 60.000 km, vraagprijs f 1.250,-. Tel.: 310 of 16349.

Te huur:
Gemeubileerde kamer met c.v. en vaste was-tafel. Gebruik van badkamer (met ligbad) en keuken.
Huurprijs: f 300,- p. maand.
Inlichtingen: Fam. Zeguers, Schoolstraat 11, Berg en Terblijt, tel: 04406-40097.

Te koop: halfvrijstaand huis geheel onderkelderd, met garage. f 150.000,-. tel: 628708 of tst. 9 hoofdgebouw.

observant

(voorheen Maffius).

Informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg, uitgegeven door de Stichting Maffius. Verschijnt veertiendaags.

Redactieadres:
Tongersestraat 53, kamer 304
6200 MD Maastricht
Tel.: 043-888319 of 888309
(doorkiesnummer).

Stichtingsbestuur

Gerard Majoor (voorzitter), Loes van Bentem (secretaris), Kees Schröer (penningmeester), Jan Pas, Kees Ruissen.

Redactie:

Ton Hameleers, Jacques Herraets, Richard Janssen, Evelyne de Leeuw, Jan Meijers, Kees Ruissen, Maurice van der Sangen, Els Schoenmakers, Edith Goppel.

Koördinator Voorlichting: Sjonk Ritmeester, Grafische vormgeving: Guus van Rooij
Foto's: Koen van der Gugten, Hans van Dijk, Bas Timmermans.
Tekeningen: Pascal Oost, John Pex, Chris Voskamp.
Druk. Leiter-Nypels BV, Maastricht

Spelregels voor ingezonden kopij

Brieven (reacties op verschenen artikelen):
– niet langer dan één kolom (= een kopij-vel).

Artikelen: voor ingezonden stukken eerst contact opnemen met de bureoredactie voor afspraken over lengte etc.

Kameractie verloopt vlot

Studentenaantal voor het eerst boven de duizend

Bij de aanvang van het academisch jaar 1982-'83 telt de Rijksuniversiteit Limburg voor het eerst meer dan duizend studenten dankzij 400 nieuwkomers. Voor een primeur zorgen ook de eerste 100 rechtenstudenten. Verder ziet het er naar uit dat de 150 plaatsen voor eerstejaars waarover zowel de Faculteit der Geneeskunde als de studierichting Sociale Gezondheidskunde beschikken, moeiteloos gevuld gaan worden.

Voor een rechtenstudie in Maastricht hadden zich 215 mensen in Groningen aangemeld. Van degenen die een plaatsingsbewijs hebben gekregen, hadden er zich tot vorige week 86 definitief laten inschrijven. Bij een eerste vluchtige blik op de lijst van ingeschrevenen vallen twee dingen op: alle studenten komen uit Limburg en naar schatting de helft bestaat uit tweede kans-studenten. Dat wil zeggen dat zij al eerder een studie geheel of gedeeltelijk gevolgd hebben of na hun VWO-examen enige jaren gewerkt hebben. Dat alle studenten uit Limburg komen valt volgens de sekretaris van de nieuwe studierichting, Victor Rutgers, te verklaren uit het feit dat de plaatsingscommissie vooral gelet heeft op de geografische herkomst van de kandidaten. Het verzoek van de universiteit om ook rekening te houden met de

belangstelling voor het Maastrichtse onderwijsstelsel is door de plaatsingscommissie niet ingewilligd. Volgens Rutgers waren er kandidaten van buiten Limburg die speciaal daarvoor Maastricht als voorkeur hadden opgegeven. Overigens hadden alle nu geplaatste kandidaten Maastricht als eerste voorkeur opgegeven, maar waarschijnlijk was voor een grote meerderheid de afstand tot hun woonplaats doorslaggevend.

Ook van het juridisch medewerkersfront is nieuws te melden: de eerste twee hoogleraren zijn benoemd. Opvallend is de benoeming van dr. Theo van Boven, tot voor kort topfunctionaris voor de mensenrechten bij de Verenigde Naties. Aan zijn diplomatieke carrière kwam onlangs een even abrupt als geruchtmakend einde, toen hij vanwege zijn kritiek op enkele Zuid-Amerikaanse regimes aan de dijk werd gezet door VN-sekretaris Perez de Cuellar.

Behalve van Boven is ook mr. Cees Flinterman, die al werkzaam was aan de RL, tot hoogleraar benoemd. Binnenkort zullen nog drie benoemingen tot hoogleraar aan de nieuwe studierichting afkomen.

Bij Sociale Gezondheidskunde zien de gegevens van de eerstejaars er precies hetzelfde uit als vorig jaar. Opnieuw

In afwachting van de sloop van de hele wijk Ravelijn worden vrijkomende huizen aan studenten verhuurd.

zijn er drie keer zoveel vrouwen als mannen onder de ingeschrevenen en is de helft ouder dan twintig jaar, wat er op wijst dat ook daar de tweede kansgroep groot is.

Kamers

Over de kamernood zijn nog niet zoveel exacte gegevens bekend, maar de indruk is dat de markt de stroom nieuwkomers wel aan kan. Van de 1350 eerstejaars HBO- en WO-studenten gaat naar schatting de helft op zoek naar een kamer. Wie niet via vrienden, kennissen of familie aan woonruimte komt, is aangewezen op bemiddeling van het Gemeentelijk Buro Huisvesting, dat mensen, die van ver komen, allereerst doorverwijst naar de bouwverenigingen. Wie op minder dan anderhalf uur reizen van Maastricht woont, moet afwachten of er nog een van de ongeveer 150 wooneenheden voor hem of haar overblijft, of is aangewezen op de particuliere kamermarkt. Het kamerburo, dat voor dat doel bij de dienst Studentenzaken is ingericht, heeft via een intensieve reclamecampagne 155 kamers binnengekregen. Daarmee zijn zeker 82 studenten geholpen; zoveel kamerzoekenden hebben zich tenminste weer laten uitschrijven na een geslaagde bemiddeling. De prijzen op de particuliere markt lopen sterk uiteen: er zijn kamers van 200 gulden, maar ook 'etages' van 600. Door de bank genomen kost een kamer goed 300 gulden inclusief. Dat kamers buiten Maastricht helemaal geen aftrek vinden is een indicatie dat de Maastrichtse markt de stroom ook dit jaar nog aan kan. **J.H.**

Meewerken aan Observant?

Observant is opgezet als een onafhankelijk opinie- en informatieblad van en voor de universitaire gemeenschap. De redactie bestaat uit studenten en medewerkers, ondersteund door een kleine professionele staf.

Vooraf door het vertrek van onze meest produktieve medewerker, Kees Ruissen, hebben we dringend behoefte aan nieuwe

Redactieleden

Zowel studenten als medewerkers zijn welkom.

Ervaring is niet vereist, wel een levendige belangstelling voor alles wat in en om de universiteit gebeurt.

Studenten ontvangen voor hun bijdrage een redelijke financiële vergoeding.

Belangstellenden kunnen zich (lieft schriftelijk) melden bij de redactie, kamer 304 Hoofdbouw, tel. (888)319.

Open Universiteit ontsnapt aan bezuinigingen

De begroting van de Open Universiteit zal als enige ongeschonden te voorschijn komen uit de omvangrijke bezuinigingsoperatie die de WO-instellingen bij het komende overleg over de Meerjarenaafspraken '83-'87 krijgen voorgeschoteld. Dat betekent dat de kwartiermakers in Heerlen het komende jaar 25 à 30 miljoen kunnen verwachten voor de voorbereiding van het eerste cursusjaar dat eind 1984 begint. Dat bedrag zal in volgende jaren stijgen tot 60 miljoen in 1987. Wanneer de Open Universiteit in 1990 volop in bedrijf zal zijn met zo'n 30.000 studenten, zal de som nog iets verder zijn opgelopen.

Nadat minister Deetman op vrijdag 20 augustus die financiële garanties persoonlijk was komen geven, toonde de voorzitter van het College van Bestuur, mr. dr. G.J. Leibbrandt, zich de opluchting zelve: 'Door de kortingen op ons budget in vorige jaren hadden we echt het minimum bereikt. Dankzij de toezegging van de minister kunnen we nu met het minimale pakket van de start.'

Dat bestaande instellingen studenten en dus middelen zullen verliezen aan de Open Universiteit, was al lang te voorzien. Het afstandsonderwijs biedt weliswaar in de eerste plaats perspectieven aan de tweede kans-groepen, maar als de keuzemogelijkheid er eenmaal is, zal een aanzienlijk aantal studenten de voorkeur geven aan goed opgezet afstandsonderwijs. Leibbrandt zei te hopen dat de cursussen van zijn instelling zo goed in elkaar zullen zitten dat er een 'gezonde concurrentie' tussen de Open Universiteit en het gewone dagonderwijs zal ontstaan. Hij zou het betreuren als de teruglopende belangstelling voor het Wetenschappelijk Onderwijs (er wordt gesproken van een teruggang met éénderde in het jaar 2000) aanleiding zou geven tot een concurrentieslag. Minister Deetman liet blijken dat hij er niet voor terugschrikt de concurrentie een beetje te vervalsen terwille van de zuinigheid en de doelmatigheid. Daarbij denkt hij niet aan het minder toegankelijk maken van de bestaande dagopleidingen, maar aan samenwerking van de deeltijdse opleidingen en het kwakke-

lende post-akademisch onderwijs met Heerlen. Van haar kant zal de Open Universiteit gedwongen worden samenwerking te zoeken met bestaande organisaties die zich bezig houden met afstandsonderwijs, zoals Teleac, Film en Wetenschap en het NIAM. De minister kondigde aan dat de Tweede Kamer nog deze kabinetsperiode zijn wetsontwerp over de Open Universiteit kan verwachten.

Jacques Herraets/UP/Observant

Vervolg Paartljes

Typemachine:

Professionele ADLER met extra brede wagen (64 cm!). Oerdegelijk, i.z.g.st., heel mooi lettertype. f 280,-.

Fornuis:

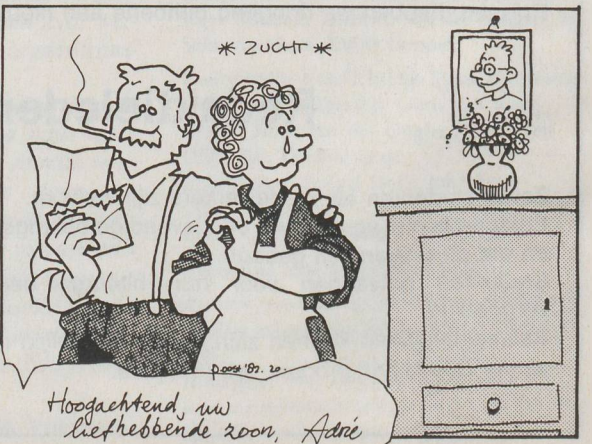
elektrisch, 4 kookplaten en oven, f 35,-.

Draaistoel:

donkerbruine bekleding, geen armleggers, zithoogte/diepte en rugleuning instelbaar, i.z.g.st. f 55,-.

Belichtingsmeter:

Toshiba electronics EE 101, i.z.g.st. f 45,-. Klaas Bart de Raad, tel. 043-34288 of intern 376.

Albeda: verlies van banen in de kwartaire sektor noodzakelijk voor herstel produktiesektor

Hoeveel arbeidsplaatsen de beddenoperatie van minister Gardeniers gaat kosten is moeilijk aan te geven. Er is een aantal van 15.000 genoemd, maar daarbij wordt er geen rekening gehouden dat de overgebleven bedden intensiever benut zullen worden en dat op andere plaatsen, bijvoorbeeld in de verpleegtehuizen, nieuwe werkgelegenheid zal ontstaan. Niettemin zullen er veel arbeidsplaatsen verloren gaan, want kosten in de gezondheidszorg zijn voor het overgrote deel personeelskosten. Wil een bezuinigingsoperatie reële besparingen opleveren, dan zal er dus personeel moeten verdwijnen. In de produktieve sfeer is dat een vertrouwd verschijnsel, in de kwartaire sektor is een zo massaal verlies nog nooit vertoond. Lange tijd is de kwartaire sektor beschouwd als enige plek waar de werkloosheid door het scheppen van nieuwe plaatsen te lijf kon worden gegaan. Hebben we daar nu ook geen soelaas voor de werkgelegenheid meer te verwachten? Die vraag legden we voor aan de vroegere minister van Sociale Zaken en sinds kort de bouwdekaan van de Studierichting Economie, prof. dr. Wil Albeda. Hij ziet het tijdelijk opgeven van overbodige werkgelegenheid in de kwartaire sektor als onderdeel van de noodzakelijke afslanking in de publieke sektor, die het enige middel is om de produktieve sektor weer uit het dal te laten krabbelen. Als dat gelukt is, kan er weer gedacht worden over groei van de kwartaire sektor. Maar dat moet dan wel met meer beleid gebeuren dan tot nu toe het geval is geweest, vindt Albeda. Bijvoorbeeld met behulp van ekonomen die in Maastricht de economie van de kwartaire sektor hebben bestudeerd . . .

Kun je het wel maken in deze tijd dat je arbeidsplaatsen vernietigt in de kwartaire sektor, waarvan veel mensen zeggen dat je alleen daar nieuwe werkgelegenheid kunt scheppen?

Bij het herstellen van de werkgelegenheid kun je alleen aan nieuwe en het behoud van bestaande arbeidsplaatsen denken als die in een behoefte voorzien. Nieuwe banen moeten zinvol en betaalbaar zijn. Overbodige arbeidsplaatsen kun je zoveel bedenken als je maar wilt. Er is hier in het gebouw een lift, waar je een liftboy in kunt zetten, maar is dat een zinvolle plaats en kun je die ook betalen?

We wisten al lang dat er in de ziekenhuizen een overschot aan bedden bestaat, dat met de daaraan gekoppelde arbeidsplaatsen zo duur is dat het één van de factoren is in onze dure publieke sektor. De publieke sektor is in Nederland te duur geworden in vergelijking met de marktsektor. Daarom moet je die publieke sektor saneren, ook al gaat dat ten koste van arbeidsplaatsen. Vergeet niet dat in Nederland 67% van het nationale inkomen naar de publieke sektor gaat, een percentage dat nergens in de wereld zo hoog is. We hebben de duurste kwartaire sektor ter wereld en ook al heb je daarmee een uitstekend stelsel van voorzieningen opgebouwd, je moet

Overtollige ziekenhuisbedden kosten volgens Albeda zoveel, dat werkgelegenheid in de produktieve sektor erdoor in gevaar komt.

er vooral de verspillingen uithalen, als je die erin ziet zitten. Anders ontkom je niet aan pijnlijker ingrepen.

In 1966 heeft de OECD een rapport uitgebracht over de oorzaken van de inflatie. Daarin werden drie sectoren met name als grote boosdoeners genoemd: de gezondheidszorg, het welzijnswerk en het onderwijs. Vooral de gezondheidszorg en het welzijn zijn sectoren waarin de vraag onbeperkt kan blijven doorgroeien, ook al omdat degenen die er het meeste belang bij hebben de omvang van de vraag kunnen bepalen. Daar komt bij dat de gezondheidszorg hoog gekwalificeerd personeel vraagt en dat er geen ingebouwde produktiviteitsstijging in zit. De OECD heeft dus gewaarschuwd: let vooral op die drie sectoren als je de inflatie in de hand wilt krijgen.

Hoe bepaal je dan de ruimte voor de publieke sektor? Je kunt toch moeilijk zeggen dat die bepaald wordt door de rentabiliteit van de marktsektor?

Natuurlijk kun je niet zeggen dat de publieke sektor door de markt moet worden gedragen. Als je de economie grofweg in drie sectoren verdeelt, de landbouw, de marktsektor en de publieke sektor, dan kun je goed zien dat die drie elkaar tot draagvlak dienen. Ik gebruik wel eens het beeld van drie dronken personen, die elkaar overeind proberen te houden. Als een van de drie valt, dan vallen de andere twee ook. Op dit moment is de marktsektor aan het kapotgaan, echt waar! We hebben alleen nog het geweldige geluk dat we die gasbel hebben en een zeer gezonde landbouw. Maar ik wil niet zeggen dat je zo ver moet bezuinigen dat je de neerwaartse spiraal versterkt. Je moet een zekere spanning houden en minder bezuinigen dan de cijfers eigenlijk voorschrijven. Waar je de grens dan precies moet leggen, is een uiterst moeilijk vraag. De pest is dat alle cijfers tegenvallen. Toen ik nog minister was dacht ik dat het in '81 of '82 wel beter zou gaan, maar we kunnen niet uit die neerwaartse spiraal komen, zeker niet zolang de rentestand in de Verenigde Staten op het huidige peil blijft.

Verwacht U dan dat het herstel van de markteconomie voldoende ruimte zal geven om via de kwartaire sektor extra werkgelegenheid te scheppen?

Op de afzienbare termijn moet je niet verwachten dat de werkgelegenheid die bij de huidige technologische ontwikke-

ling verloren gaat, geheel kan worden opgevangen door de de publieke sektor. Er komt wel meer ruimte voor die kwartaire sektor, maar daarnaast is naar mijn gevoel aan vormen van verdeling van de beschikbare arbeid niet te ontkomen. Daarbij moet wel voorkomen worden dat de loonkosten toenemen. Een skala van mogelijkheden ligt er dan: deeltijdbanen, vervroegde uittre-

Voor de in 1984 te starten Studierichting Economie is per 1 augustus 1982 een bouwdekaan aangesteld die met ondersteuning van een aantal interne en externe deskundigen deze studierichting gaat voorbereiden en organiseren. Ter ondersteuning van deze werkzaamheden wordt bij het dekanaat Algemene Faculteit gevraagd een

Secretaris op academisch niveau (m/v)

Taken

de functionaris zal in eerste instantie verantwoordelijk zijn voor de volgende taken:

- beleidsvoorbereiding en uitvoering (o.a. het verzamelen van gegevens, het opstellen van pre-adviezen en het concipiëren van nota's);
- het coördineren en afstemmen van de activiteiten i.v.m. de voorbereiding van onderwijs- en onderzoekprogramma's (o.a. het voeren van overleg met interne deskundigen, commissies en werkgroepen, het informeren van bestuurlijke instanties, diensten, e.a.);
- administratief-secretariële werkzaamheden (o.a. voorbereiden, notuleren, uitwerken van vergaderingen, correspondentie verzorgen, archivering).

In verband met het ontwikkelingskarakter zal deze functie in de loop van de tijd kunnen wijzigen.

Vereist:

- een academische opleiding met een vakkenpakket waarin economie en recht voorkomt;
- enkele jaren ervaring in een secretariële-organisatorische functie;
- kennis van de ontwikkelingen in wetenschappelijk onderwijs;
- goede contactuele eigenschappen;
- goede redactionele vaardigheid

Arbeidsvoorwaarden:

het salaris is afhankelijk van opleiding, ervaring en bedraagt voorshands maximaal f 4.832,- (schaal 112 BBRA). Een verdere uitloop t.z.t. naar schaal 130 is niet uitgesloten.

Inlichtingen:

kunnen worden ingewonnen bij de bouwdekaan dr. W. Albeda tel. 043-888274 en de secretaris van de Algemene Faculteit, drs. L. Leunissen, tel. 043-888232

Schriftelijke sollicitaties binnen 10 dagen te richten aan de Dienst Personele Zaken.

ding, edukatief verlof en verkorting van de arbeidstijd per dag of per jaar.

Als je nu de gezondheidszorg als een belangrijk onderdeel van de kwartaire sektor aanpakt, moet je dan niet met een totaalplan komen in plaats van over te gaan tot een zo rigoureuze ingreep in de ziekenhuiswereld? Komen we over een paar jaar niet met dezelfde ellende te zitten als nu niet bijvoorbeeld de eerste lijn en de preventieve zorg worden versterkt?

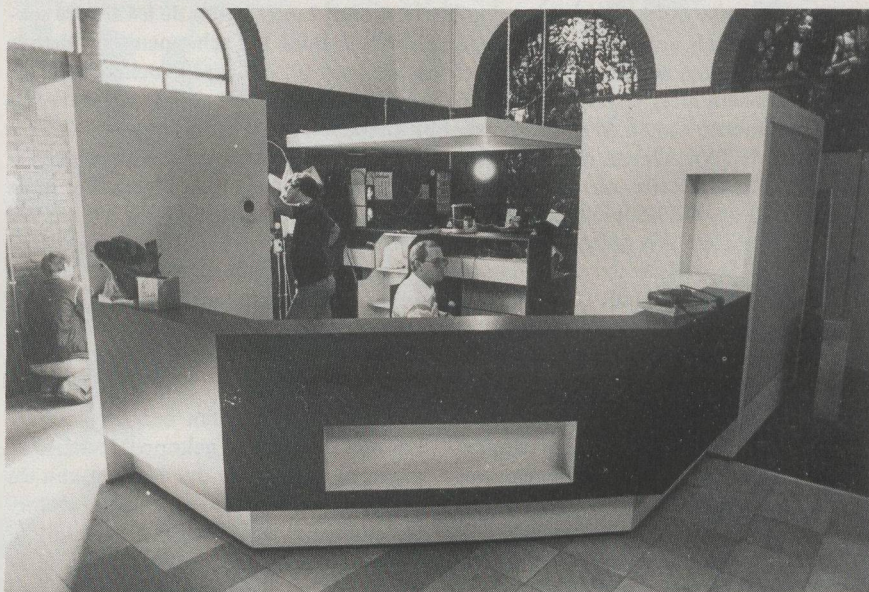
Ik denk dat het een belangrijke opgave wordt voor de gezondheidszorg en de overheid. Er is tegen de kwartaire sektor te weinig aangekeken als een economische sektor. Zoals de kosten daar gestegen zijn, dat kan gewoon niet. Bij de discussie binnen het kabinet over noodzakelijke bezuinigingen hield Sociale Zaken die stijging ook steeds voor aan Volksgezondheid, maar Volksgezondheid reageerde dan met de opmerking dat wij de uitkeringen maar moesten verlagen. Dat was de eigenlijk verschrikkelijke afweging die we moesten maken: sluit ziekenhuizen of haal een paar procent van de laagste inkomens af.

Dat was de discussie tussen mij en An-

driessen: ik vond dat het laatste niet kon. Ik geloof ook dat je de huidige toestand in de gezondheidszorg niet kunt handhaven door de premies te verhogen, want dan snijdt het mes aan twee kanten: aan de ene kant leg je het bedrijfsleven nog hogere lasten op en aan de andere kant verlaag je de koopkracht van de werknemers.

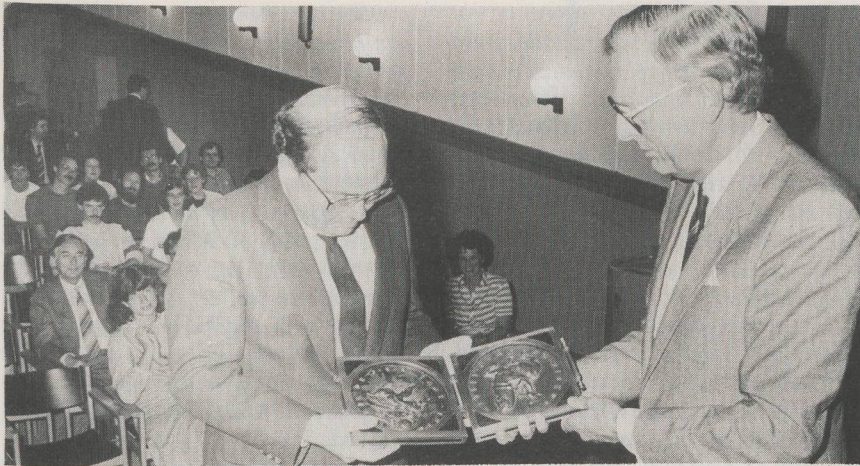
Wat de hele kwartaire sektor betreft zul je de komende tijd naar een veel betere planning toe moeten. Ik geloof bijvoorbeeld dat de gezondheidszorg zich uitstekend leent voor planning met een brede participatie van betrokkenen, naar het model van de in Frankrijk ontwikkelde indicatieve planning. Participanten in dat plan proces zullen moeten zijn: de overheid, de sektor zelf en de consumenten. Maar in Nederland weten we van dat soort zaken, en daarbij noem ik ook budgetsanering, budgettering en hotelfunctie van het ziekenhuis als voorbeelden, nog zo ontzettend weinig. De kwartaire sektor is tot nu toe veel te weinig erkend als een economische sektor, vandaar dat er zo'n ongeremde groei heeft kunnen plaatsvinden. Om te beginnen zullen we daar maar eens goede economen voor gaan opleiden. **JH**

Zoekplaatje

Waar zijn de lieve charmante telefonistes van de hal van het hoofdgebouw gebleven, nu die verbouwd is naar het voorbeeld van een opticien-interieur (ook voor al Uw kontaktlenzen). Hoe moet dat verder, nu we 's morgens bij het binnenkomen die glimlach moeten missen?

Antwoord: kijk eens achter de kasten en ga eens een praatje maken, want via draadjes met je omgeving verbonden zijn is ook niet alles. Laat 's wat van je hoorn . . . en zien!

Bij zijn aftreden als bouwdekaan ontving Hans Philipsen (links) als eerste de dr. J.H. Tans-legpenning uit handen van CvB-voorzitter van den Biggelaar

De 'exaugurele' rede van een bouwdekaan

De voor- en nadelen van de Tweefasenstructuur

De invoering van de Tweefasenstructuur wordt niet door iedereen met evenveel geestdrift begroet. Zoals dat wellicht als een wetmatigheid beschouwd kan worden, vliegen de voor- en tegenstanders elkaar in de haren over de vermeende voor- en nadelen. Op diverse universiteiten is een lichte paniek uitgebroken vanwege de noodzaak een verantwoorde academische doctoraalstudie in een cursusduur van vier jaar te proppen. Hoewel de gevolgen voor Maastricht nogal mee blijken te vallen — de AF is vorig jaar op voorhand al begonnen met de tweefasenstructuur en bij de MF zijn de aanpassingen redelijk goed uitvoerbaar — valt er ook ten aanzien van de RL nog wel het een en ander op te merken over deze zaak. Hans Philipsen heeft als onderwerp van zijn afscheidsrede als bouwdekaan aan de Algemene Faculteit gekozen voor: Rationaliteit en de Tweefasenwet. Hij concludeert dat de invoering een goede zaak is, mits aan een aantal voorwaarden wordt voldaan.

Philipsen baseert zijn betoog op de begrippen substantiële en functionele rationaliteit. hij gaat daarbij uit van de definities zoals Adriaanse en Zijderveld die geven: *Substantiële rationaliteit is het vermogen de werkelijkheid waar te nemen en te ervaren in termen van orde en structuur . . . en een beter inzicht te krijgen in de samenhang van de verschijnselen.*

Daartegenover is functionele rationaliteit: *het vermogen doeleinden op te stellen en vervolgens te zoeken naar adequate middelen ter verwerkelijking van deze doeleinden.* Eén van de effecten van deze functionele rationaliteit is differentiatie, er ontstaan aparte eenheden binnen de samenleving die sneller of efficiënter de realisatie van bepaalde doelstellingen kunnen bewerkstellen. Volgens Philipsen heeft die differentiatie, die nodig is, geen zin als er niet gestuurd kan worden. De idee van overheden die regelen, beheersen en toezien, is onlosmakelijk verbonden aan functionele rationaliteit. Een ander aspect waaraan deze functionele rationaliteit zijn waarde ontleent is succes. Het gaat om de knikkers, niet om het spel.

Er is een samenhang tussen de twee soorten rationaliteit, maar die is nogal ingewikkeld. Enerzijds vullen ze elkaar aan, anderzijds staan ze ook op gespannen voet met elkaar. Ontwikkelingen op het gebied van de substantiële rationaliteit kunnen een bedreiging vormen voor de functionele rationaliteit, omdat bestaande structuren, die de knikkers moeten opleveren, worden aangetast. Wat is nu de betekenis van dit alles voor het vraagstuk van de waarde van het doctoraalexamen? Het wetenschappelijk onderwijs leidt op tot vele zaken en daartoe behoren nog steeds: wetenschapsbeoefening en inzicht in de samenhang van de wetenschappen (substantiële rationaliteit); de studenten moeten groeien in hun vermogen de samenhang tussen de verschijnselen in de werkelijkheid te observeren en daarover te theoretiseren. De studenten moeten leren te leren. Het gaat erom zich bepaalde denkwijzen eigen te maken. De hang naar volledigheid bij studenten en docenten, om toch maar alles wat zonnig gekend moet worden ook te kennen, noemt Philipsen rampzalig. Een eerste voorwaarde voor het slagen van de tweefasenstudie is dat de student ge-

traint wordt in substantiële rationaliteit.

Een tweede voorwaarde noemt hij dat iedereen die de eerste fase doorlopen heeft de mogelijkheid moet hebben om vervolgens geoefend te worden in functionele rationaliteit, d.w.z. een opleiding kan krijgen tot een bepaald beroep. Elke twee-fasenopleiding is in wezen een beroepsopleiding: ook leraar en onderzoeker zijn beroepen. De overheid mag bij de toelating tot de tweede fase echter wel regelend optreden. Volgens Philipsen verwacht de overheid bij de tweede fase echter voortdurend het begrip financiering en legitimering.

Andere bezwaren die Philipsen tegen de huidige gang van zaken heeft is de betuttelende rol die de overheid vermoedelijk zal gaan spelen bij de goedkeuringsprocedures. Daarnaast zit er het risico in dat Nederland in verhouding tot het buitenland gaat achterlopen als de tweede fase teveel wordt ingeperkt. Zijns inziens is de nieuwe tweefasenwet niet het monster waarvoor het vaak wordt gehouden. Als aan de door hem genoemde bezwaren tegemoetgekomen wordt, is de invoering een gunstige ontwikkeling.

K.R.

Exauguraal

Bij zijn afscheid als dekaan van de Algemene Faculteit heeft Hans Philipsen uit de doeken gedaan hoe de inaugurele redes zijn ontstaan. Ik heb altijd gedacht dat ze iets te maken hadden met de befaamde augiasstallen uit de klassieke oudheid; de nieuwe hoogleraar zal met zijn nieuwe bezem eens flink tekeer gaan in de mesthoop die zijn voorganger heeft nagelaten. Dat blijkt niet zo te zijn, Hans Philipsen weet precies hoe het wel is. Op zich een verhaal om een plaatsje voor in te ruimen. (KR)

'Bij wijze van woordspeling heb ik mijn verhaal van heden een exaugurele rede genoemd. Daarmee haak ik in op de recente traditie van de Rijksuniversiteit Limburg om inaugurele redes te houden. Daar ik in Maastricht niet zo'n voordracht heb kunnen verzorgen, leek het mij aardig bij wijze van afscheid van mijn bestuurswerk van 1976 tot 1982 het woord te voeren. Betiteling van mijn verhaal als exaugureel is echter, zoals zal blijken wat dubieus. Augures waren Romeinse priesters met een speciale taak: in het bijzonder door vogelwichelarij (het bestuderen van vogelformaties) konden zij voortekenen lezen, dus

de toekomst voorspellen. De Romeinen hanteerden de theorie dat de goden door natuurlijke tekenen aan de mensen te kennen gaven wat zij van hun voornemens dachten. Tot op zekere hoogte waren deze augures beoefenaars van de wetenschap omdat hun interpretatie van de voortekenen ten principale voor falsificatie in aanmerking kwam. Van die falsificatie kwam overigens in de praktijk niets terecht en niet alleen omdat Sir Karl Popper nog niet geboren was. De augures bedreven hun 'wetenschap' namelijk in dienst van de res publica, de republiek. De Romeinse priesters werkten niet voor het individu, maar alleen voor de publieke zaak. Zodra een nieuw magistraat aantrad, een ingrijpende maatregel werd overwogen en een veldtocht werd gepland, was het tijd voor een inauguratie. Voortekenen werden opgeroepen en door de augures geïnterpreteerd. Deze priesters hadden de macht bij ongunstige voortekenen de voorgestane zaak of benoeming op te schorten of af te gelasten. Max Weber spreekt hierbij van het Kassationsgewalt van het College van Auguren. Nu ziet U meteen waarom het woord wetenschap maar beter vermeden kan worden in dit

verband. Zodra de theorievorming tot een negatieve voorspelling leidde, werd het experiment niet gehouden. Met deze voor ons wetenschappelijk gevormde zo betreuwenswaardige omstandigheid zaten de Romeinen wat minder. Hun probleem was uiteraard de mogelijkheid van manipulatie. Zoals wij gewend zijn van overheidswege verstrekte statistieken enigszins te wantrouwen, was het Romeinse volk, het plebs, achterdochtig over het beleidsondersteunend onderzoek van de augures. Na alle eeuwen beschaving die wij achter de rug hebben zal het U dan ook niet verbazen dat oorspronkelijk het auguraat het voorrecht was van de patriciërs. Het heeft tot 300 v. Chr. geduurd voordat ook plebeïsche augures werden geïnstalleerd. Er is weinig nieuws onder de zon: wie anderen beleidsmedewerkers niet vertrouwt, zorgt dat hij op kosten van de overheid zijn eigen deskundigen mag benoemen. Kunnen wij uit dit alles nog lering trekken? In ieder geval deze: de aanduiding inaugureel bij een rede van een hoogleeraar is minder gelukkig. Weliswaar wordt in zo een voordracht naar de toekomst gekeken, heeft hij een ritueel en

publiek karakter en is hij voorbehouden aan hoger geplaatsten. Er wordt echter op het toneel niet meer met dieren of hun overblijfselen gesold; evenmin verschijnen er autoriteiten uit de coulissen om de zaak af te gelasten als het ze niet bevalt. Dat laatste zullen we maar aan de verzachting van de zeden toeschrijven, of zou er toch minder belang gehecht worden aan een hoogleraarsbenoeming dan wel eens wordt vermoed. De term inaugureel is niet meer of minder dan een plechtig woord dat in grote lijnen is ontdaan van zijn oorspronkelijke betekenis. Mijn woordkeuze exaugurale rede is echter lichtzinnig te achten. Exaugurale betekent in het Latijn het in werelds bezit nemen van religieuze goederen of in overdrachtelijke zin, seculariseren, het godsdienstige ontheiligen. Omdat ik bij sommigen toch al niet zo'n goede naam heb met betrekking tot mijn strijd voor schaarse goederen ten behoeve van de Algemene Faculteit, haast ik mij te verklaren dat het zo niet was bedoeld. Het is niet mijn voornemen ook maar iemand van iets te beroeven; evenmin wil ik mij verzetten tegen riten en ceremoniën, anders stond ik hier niet.'

studenten verzekering

vanaf
50,- per jaar

verzekerd tegen: W.A. particulieren + brand & inbraak + ongevallen (inkl. doorlopende reisverzekering) + overlijden; maar ook volledige ziektekostenverzekeringen à 398,-

Voor folder en informatie 071-145044 of alle NBBS reiswinkels Amsterdam, Alkmaar, Amersfoort, Apeldoorn, Arnhem, Breda, Delft, Den Bosch, Den Haag, Eindhoven, Enschede, Groningen, Haarlem, Heerlen, Hilversum, Leeuwarden, Leiden, Maastricht, Middelburg, Nijmegen, Rotterdam, Tilburg, Utrecht, Wageningen, Zwolle.

of stuur ingevulde coupon op

naam _____

straat/nr. _____

postcode/plaats _____

postbus 11054, 2301 EB Leiden frankeren als briefkaart o

Direct uit voorraad leverbaar
bij de
wetenschappelijke boekhandel

BW + NBW

in één pocket

Voorzien van beknopte aantekeningen
in de marge en
uitgebreide alfabetische registers

Prijs f 29,50
formaat 20,5 x 14,5 cm, inhoud ca. 550 pagina's

vermande

Koninklijke Vermande bv
uitgevers en drukkers
postbus 548 - 1970 BA IJmuiden
telefoon 02550 - 1 90 13

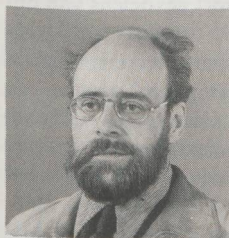

Evolutie

Als het me gegeven zou zijn af en toe eens onderwijs in mijn vak te geven, zou dat onder andere een gelegenheid zijn om die stukken van de biochemie te bespreken die, omdat zij met allerlei andere vakken samenhangen, zich lenen voor een multidisciplinaire benadering.

Als ik nu een stukje biochemie tegenkom, waarvan ik vind dat het zoveel interdisciplinaire repercussies heeft dat iedere student er kennis van zou moeten nemen, dan weet ik geen andere mogelijkheid dan de universiteitskrant. Zo'n artikel waar ik graag het normale curriculum voor onderbroken zou hebben als daarvoor de gelegenheid bestond, is het artikel van Penny, Foulds en Hendy dat op 20 mei j.l. in Nature verscheen.

H.C. Hemker

Het gaat over het zoeken naar een wetenschappelijk bewijs voor de evolutietheorie, een onderwerp dat op levensbeschouwelijk en filosofisch terrein nog steeds aanleiding geeft tot verhitte discussie. Getuige de serieuze pogingen om 'creationism' te doceren aan Amerikaanse universiteiten, getuige sommige uitzendingen van de E.O., getuige de recente polemieken van Kousbroek, 't Hart en K. van het Reven. De meest interessante niet-biologische discussie over de evolutieleer is misschien wel aangeslingerd door Popper, die, in het kort, beweerde dat het niet mogelijk was om een proef te verzinnen die kon aantonen dat de evolutietheorie onjuist zou zijn, waardoor deze, zoals Popper dat noemt, niet falsificeerbaar zou zijn. Daarmee zou deze theorie verder niet voor wetenschappelijke discussie openstaan en vallen onder de dogma's die men kan accepteren of niet.

Wetenschapsfilosofisch gezien zou ze echter niet echt verschillen van het scheppingsverhaal of andere oncontroleerbare mythen.

In hun artikel hebben Penny c.s. nu een methode bedacht om de evolutieleer wel te toetsen. In het kort komt die methode hierop neer: Elk eiwit bestaat uit een keten van aminozuren, 25 à 30 verschillende in wisselende en ogenschijnlijk willekeurige volgorde. De ketens kunnen van enkele tientallen tot vele honderden aminozuren lang zijn. De aminozuursamenstelling bepaalt volledig de eigenschappen van het eiwit, of het bijv. een zuurstofdrager is (haemoglobine), een enzym (trypsine) om een steunewit (collageen). De aminozuurvolgorde kan men biochemisch bepalen. Met de aminozuurvolgorde correspondeert een volgorde van nucleinezuren in het genetisch materiaal (DNA) van de cel. Er zijn 4 verschillende nucleinezuren en een code van 3 nucleinezuren bepaalt een aminozuur. De volgorde van de nucleinezuren op een gen dat verantwoordelijk is voor de synthese van een bepaald eiwit kan ook bepaald worden.

Als er een aminozuur in een eiwit verandert, komt dat doordat er een nucleinezuur is veranderd in het DNA. Dit alles weet tegenwoordig iedere middelbare scholier, ik wijd er dan ook niet over uit. Eiwitten met dezelfde functie van

verschillende dieren, zoals bijv. vissenhaemoglobine en mensenhaemoglobine lijken erg op elkaar niet alleen wat betreft de functie maar ook wat betreft de aminozuurvolgorde. Eiwitten van verwante diersoorten, zoals de aap en de mens, lijken meer op elkaar dan die van de vis en de mens etc. Als men de aminozuurvolgorde van de mensen en mensapenhaemoglobine vergelijkt kan men vrij gemakkelijk aangeven waar de mutaties hebben plaats gehad in het corresponderende DNA en zo het haemoglobine-DNA van een hypothetische gemeenschappelijke voorouder op papier reconstrueren. Dat haemoglobine lijkt dan weer meer op het haemoglobine van de baviaan dan op dat van het paard etc. etc. Door vergelijking van een groot aantal diersoorten kan men zo een stamboom maken die aangeeft hoe, uit een hypothetisch oer-gen via een minimum aantal mutaties in het DNA, alle verschillende haemoglobines zijn ontstaan.

De evolutietheorie voorspelt dat dergelijke stambomen, opgesteld voor verschillende eiwitten, ongeveer gelijk moeten zijn, en ook gelijk aan de stamboom die men op basis van de paleontologisch onderzoek heeft opgesteld. Als alle diersoorten niet na en uit elkaar zouden zijn ontstaan maar parallel, dan zouden de stambomen voor bijv. haemoglobine en fibrine helemaal niet op elkaar hoeven te lijken (maar let hier op het woord hoeven!). Het bleek nu dat de verschillende stambomen inderdaad zoveel op elkaar lijken dat men de hypothese dat zij door evolutie zijn ontstaan niet kan verwerpen. Wat betekent dit?

In de eerste plaats dat de evolutietheorie een wetenschappelijke theorie is, in de zin die Popper er aan geeft: Het is mogelijk een experiment te bedenken met een uitkomst die de evolutietheorie zou ontkrachten. Dat is het beste dat er van een wetenschappelijke theorie gevraagd kan worden. Voor de scheppingstheorie gaat dat niet op. Men kan nl. gemakkelijk postuleren dat bij de schepping de eiwitten zo in elkaar zijn gezet dat het lijkt alsof ze door evolutie zijn ontstaan (vandaar de nadruk op hoeven enkele regels hoger). De scheppingstheorie kan men dus nooit ontkrachten en daarmee onttrekt die zich aan de wetenschappelijke discussie.

In de tweede plaats dat de evolutietheorie, hoewel toetsbaar, tot nu toe niet ontkracht is en overeind blijft tot er een experiment gedaan wordt dat hem weerlegt.

In de derde plaats dat biochemisch onderzoek soms aanleiding geeft tot interessante discussie bij ogenschijnlijk ver verwijderde disciplines.

In de vierde plaats dat multidisciplinariteit begint bij het beheersen van tenminste één discipline.—

H.C. Hemker

Medisch onderwijs roept gevoelens van onvrede op

Op 13 september gaat de Onderwijskommissie van de Faculteit der Geneeskunde een korte hearing houden waarop iedereen terecht kan die klachten heeft over het onderwijs aan de faculteit. De commissie heeft daartoe besloten nadat er de laatste tijd nogal wat gevoelens van onvrede naar boven waren gekomen. Als voornaamste bron van problemen fungeert daarbij de afstand tussen de capaciteitsgroepen als leerstofverstrekkers en de studenten. De mensen uit de capaciteitsgroepen zien niet wat er met hun bijdrage gebeurt en hebben ernstige twijfels over de manier waarop studenten met het materiaal omgaan. Dat bleek met name uit een uitvoerige brief van de sportfysioloog Harm Kuipers, die op grond van zijn bevindingen als blokcoördinator er bijna het bijltje bij neer had gegooid. De brief van Kuipers werd gevolgd door een brief van prof. Peter van Breda Vriesman, die de commissie vroeg de bezwaren van Kuipers uiterst serieus te nemen, omdat volgens hem de gevoelens van Kuipers door heel wat anderen gedeeld worden. Volgens de voorzitter van de Onderwijskommissie, Marijke van Santen, hebben de bezwaren van Kuipers inderdaad serieuze aandacht gekregen, ook al berusten zij deels op misverstanden en gebrek aan informatie.

Onder de titel 'Onderwijs in een kritisch perspectief' somt Kuipers een waslijst van bezwaren op en geeft hij aan wat er zou moeten gebeuren om die weg te nemen. Door het ontbreken van een uitgewerkt curriculum moet er steeds opnieuw tijd verspild worden met vergaderen over vorm en inhoud van de blokboeken. Ook voelen de medewerkers zich weinig betrokken bij het onderwijs omdat ze er hun vakkennis niet in kwijt kunnen. En dat terwijl doceren een enorme verdieping van die kennis kan betekenen, schrijft Kuipers. Over het nivo van de studenten heeft hij ook zijn twijfels: *'Met name de mensen die arts-examens afnemen, verbazen zich over het feit dat de studenten nauwelijks in staat zijn verbanden te leggen. Het lijkt erop dat het kunnen integreren van kennis slecht is zowel wat de theoretische als praktische kennis betreft. Met het oog op het toenemend overschot aan artsen en daardoor strengere selecties bij sollicitaties is het bijna onzedelijk onze studenten met een deficiënte opleiding de medische arbeidsmarkt op te sturen'*.

Studenten krijgen tezeer de kans om mee te hobbelen door een gebrek aan sancties en een te grote vrijblijvendheid. Dat geldt volgens Kuipers trouwens ook voor medewerkers, die het erg gemakkelijk wordt gemaakt zich aan onderwijstaken te onttrekken als zij zich liever met research bezighouden. Daardoor komt het onderwijs altijd weer bij dezelfde in de groep terecht, die naar eigen inzicht handelen. Dat studenten zich zo lang aan het onderwijs

kunnen onttrekken, komt volgens Kuipers ook omdat blijkbaar de motivatie alleen vanuit de studenten zelf onvoldoende is. Externe prikkels zoals examens zijn dus moeilijk te missen als stimulans.

Kolleges

Er bestaat volgens Kuipers een te grote angst om kennis via kolleges over te dragen, terwijl er toch een toenemend aantal studenten vraagt om systematisch basiskennis te kunnen verwerven.

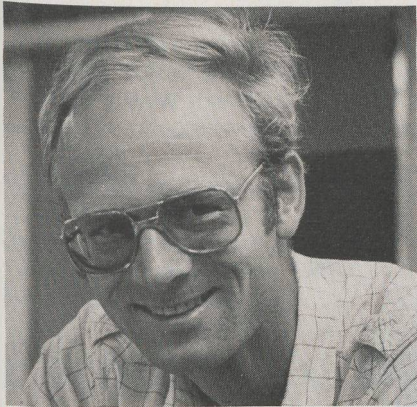
'Het zou wel eens erg nuttig kunnen zijn de basiskennis in de beginperiode van een blok door goede docenten met uitstekende didaktische kwaliteiten geïntegreerd te laten aanbieden, waarna studenten via blokkasussen zich verder in het probleem kunnen verdiepen.'

Ook studenten hebben zo hun klachten over het functioneren van het onderwijssysteem, merkt Kuipers op. Zij missen een goed overzicht wat van hen verwacht wordt, de blokken sluiten slecht op elkaar aan, de kasuïstiek is didactisch vaak slecht, de onderwijsgroepen functioneren vaak slecht en zijn ten onrechte verplicht, aldus Kuipers. Hij beveelt aan het onderwijssysteem wat minder dogmatisch aan te pakken en een keur van onderwijsmiddelen samen te stellen, waarvan ook de docent en zelfs hoorkolleges deel uit zullen moeten maken en waaruit de student een vrije keuze kan maken. Behalve een voortdurende evaluatie zouden er ook examens moeten komen, waarop de feitenkennis naast sociale vaardigheden en skills ge-

toetst dienen te worden. *'Lieden die het aspekt feitenkennis voor het goed functioneren van artsen ontkennen, dienen te beseffen dat met praten en goed sociaal contact geen ernstige ziektes worden genezen, doch dat de arts naast deze onmisbare sociale vaardigheden een flink brok feitenkennis moet bezitten.'*

Katastrofe

Als reactie op de brief van Kuipers heeft prof. dr. Peter van Breda Vriesman de Onderwijskommissie op het hart gedrukt de kritiek van Kuipers uiterst serieus te nemen, omdat er meer mensen met dat soort gevoelens van onlust en demotivatie rondlopen. Met de zienswijze van Kuipers en diens conclusies is hij het echter geheel oneens. Maar zolang daar niet op wordt ingegaan, is het hele onderwijssysteem in gevaar, vindt van Breda, die daarbij wijst op de oplossingen die Kuipers aandraagt voor de gekonstateerde problemen. *'Een meer fundamentele analyse van de problematiek zou laten zien dat bij de opbouw en profilering van diverse capaciteitsgroepen soms uitsluitend overwegingen van onderzoek en gezondheidszorg een rol hebben gespeeld en voorts dat in termen van 'metodiek' en evaluatie het onderwijssysteem in hoge mate een zaak is van gedragswetenschappers (zoals Kuipers signaleert). De combinatie van deze twee gegevens zou, welk systeem men ook kiest, uiteindelijk tot een catastrofe kunnen leiden.'* In een mondelinge toelichting tegenover ons zegt van Breda: 'Laat ik voorop stellen dat ik het systeem op zich goed vind. Maar in de uitvoering zul je toch een aantal verbeteringen moeten aanbrengen. Er moet meer rekening gehouden worden met groepen die belangrijk zijn voor het curriculum. In je kroondocentenplan moet je meer rekening gaan houden met onderwijs en je moet sancties inbouwen wanneer iemand het niet goed doet in het onderwijs en hem belonen wanneer hij het wel goed doet, al zie ik meer in beloning dan in straf. Maar als je nu de drie hoofdactiviteiten bekijkt aan deze faculteit, gezondheidszorg, onderzoek en onderwijs, wat zie je dan? In de gezondheidszorg word je beloond met geld/plaatsen, in het onderzoek met extra plaatsen, maar in het onderwijs met niets. Je kunt zelfs zeggen dat extra aandacht voor het onderwijs gestraft wordt, want je inbreng in de gezondheidszorg wordt minder (extra honorering) en de personeelsplaatsen die je met goed onderzoek had kunnen krijgen worden moeilijker gewonnen.'

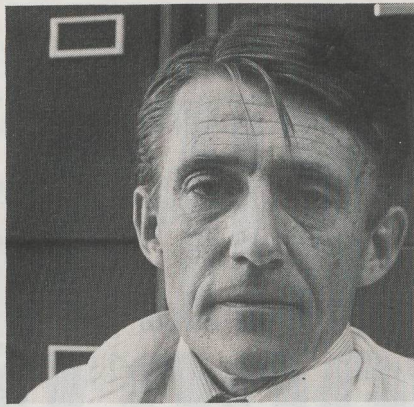

Kuipers: medewerker en student ontevreden

Kroondocenten

Bovendien wordt het meewerken aan het onderwijs op andere manieren aantrekkelijk gemaakt. 'Een goed blok bouwen is een kwestie van acht à tien jaar. Dan kun je een fantastisch blok hebben, waar je een hoop creativiteit hebt ingestoken. Maar nu komt er na drie jaar een andere bezetting, wat demotiverend kan werken. Ik vind dat in ieder geval de kroondocenten nauwer bij de planningsgroepen moeten worden betrokken. Als die altijd een goede inbreng hadden gehad, dan was de stemming wat anders geweest. Het onderwijs is hier tezeer uit de handen van de hoogleraren gehaald. Je krijgt het gevoel dat de mensen van O&O het onderwijs runnen. Het is levensgevaarlijk als niet-medici het onderwijs regelen. Dan krijg je hier in de fakulteit gauw het gevoel van: dat apparaat zorgt er wel voor. Dan verdwijnt het onderwijs naar de periferie van het gezichtsveld. Dat is een organisatieprobleem dat te veranderen is. Laat de frontsoldaten vóór het centrale apparaat gaan staan en laat O&O als aan- en afvoertroepen fungeren, anders gaat het onderwijs een eigen leven leiden.'

Om te komen tot een betere integratie van het onderwijs schudt van Breda een aantal oplossingen uit zijn mouw: 'Zorg eerst dat je goede staf hebt, dat wil zeggen: met een goed kennisnivo. Schep dan de voorwaarden om die kennis goed op peil te houden. Laat de diensten het onderwijs aan de bron steunen, laten we zeggen door O&O te decentraliseren. En om het onderwijs te verbeteren zou je moeten gaan werken met inhoudelijke tutoeren. De niet-inhoudelijke tutor is slecht. Een inhoudelijke tutor mag zich niet teveel met de groep bemoeien; hij moet alleen genoeg weten om de groep weer op het rechte spoor te zetten als het misloopt en om een antwoord te kunnen geven op simpele vragen, om tempo te winnen.'

van Breda Vriesman: klachten serieus nemen

Feed-back

Marijke van Santen, de van enthousiasme overlopende voorzitter van de Onderwijscommissie, heeft op de meeste bezwaren van Kuipers en van Breda Vriesman een pasklaar antwoord. Volgens haar is op de meeste punten de zaak zo in beweging dat aan de bezwaren tegemoet wordt gekomen.

'De capaciteitsgroepen hebben een grote behoefte aan feedback. Ze stoppen hun bijdrage in een blok, maar wat daar verder mee gebeurt is onbekend. Vooral de niet-klinische groepen zien geen resultaat van dat werk. Daar doen we nu iets aan. We zijn bij wijze van proef bezig alle fysiologie-vragen uit de voortgangstoetsen te halen om de capaciteitsgroep te kunnen zeggen wat het effect van hun bijdrage is geweest aan de voortgang van de studenten. Ik vind ook dat je er terecht bezwaar tegen kunt hebben dat de blokken slecht op elkaar aansluiten. Ook daar zijn we naar aan het kijken: Hettie Snellen is bezig met een uitvoerig onderzoek naar de samenstelling van het hele curriculum, de hele zaak wordt daarbij geïnventariseerd.'

'Verder zijn we ook aan het zoeken naar oplossingen voor de vraag hoe je binnen de blokken wat meer contact tot stand kunt brengen tussen de docent en de student, zonder dat je afbreuk doet aan het beginsel van het docent-onafhankelijk studeren. Om een voorbeeld te noemen: als er een door programma-evaluatie onderbouwde klacht ligt, dat het onderwijsgebeuren bemoeilijkt wordt door verschillen in ingangsnivo bij de studenten, dan moet je naar een vorm zoeken waarmee je kunt regelen dat die verschillen aan het begin van het blok worden weggenomen. Over die vorm kun je dan discussiëren en je hoeft kolleges daarbij helemaal niet uit te sluiten.'

Marijke van Santen begrijpt dat het voor sommige groepen erg moeilijk valt zich betrokken te voelen bij het onderwijs, als je niet weet hoe de studenten met de leerstof omgaan: 'Sommige mensen vragen zich inderdaad af hoe ze aan dat onderwijs moeten bijdragen. Daar hebben we de cursus Probleemgestuurd Onderwijs voor, maar die wordt erg slecht bezocht. Daar gaan we de komende tijd weer meer reclame voor maken. Daar leer je hoe je de kasuïstiek moet maken en hoe de planningsgroepen werken. En bovendien kun je altijd individueel een beroep doen op de mensen van O&O. Ik weet ook dat vooral de laatst gekomen capaciteitsgroepen zoals KNO en Orthopedie enorme moeite moeten doen om zich in te vechten in het curriculum, of dat de bijdrage van een capaciteitsgroep ineens wegvalt als een medewerker de planningsgroep verlaat. Zulke dingen moeten niet kunnen voorkomen. Dan kom ik weer bij de inventarisatie waar Hettie Snellen mee bezig is: als die klaar is, dan kun je er precies uithalen waar groepen niet op elkaar aansluiten. En dan kun je gaan werken aan een bewaking van de inbreng in de blokboeken als taak van de Onderwijscommissie.' Marijke van Santen vindt het jammer dat Harm Kuipers niet het nieuwe examenreglement dat de volgende maand ingaat, heeft geraadpleegd voordat hij zijn klachten op papier zette: 'Met die begeleidingscommissies haal je de mensen die maar meehobbelen er meteen uit. De sankties waar Harm over praat zijn dan niet meer nodig.' Van Breda Vriesman krijgt van haar overigens wel gelijk waar hij zich beklaagt over het ondankbare onderwijswerk. 'In het verleden is er in het aannamebeleid geen rekening gehouden met onderwijs. Als we dat aspect wat beter bewaakt hadden, als we de kandidaten wat beter getoetst hadden op hun inzet voor de basisfilosofie, dan had je nu een heel ander verhaal gekregen. In het belonen van inzet voor het onderwijs geloof ik niet zo. Met onderwijsprijzen of onderwijshoogleraren kom je er niet; belangstelling voor onderwijs is een kwestie van mentaliteit. Daar gaan we nu ook meer op letten. Bij het beoordelingsbeleid bijvoorbeeld wordt nu van iemand geëist dat hij bepaalde onderwijsrollen moet hebben vervuld voordat hij bevorderd wordt tot hoofdmedewerker. En ook in de zoekcommissies voor kroondocenten zitten voortaan mensen van de drie beleidsadviescommissies, dus ook iemand van de onderwijscommissie. JH

premie
42,-
per maand

Bel voor de folder 01719-19219
of 020-718144 of stap eens binnen bij de
plaatselijke Instantie van Uitgifte,
Stichting Studenten Gezondheids Zorg
Anno 1954

Antwoordnummer 70, 2200 VB Noordwijk ZH

In dit geval ook de eerste, de beste studentenverzekering voor ziektekosten.

Als je niet in het ziekenfonds zit, is kiezen voor de SSGZ niet moeilijk. De Stichting Studenten Gezondheids Zorg Anno 1954 is er vóór en dóór studenten.

Maar liefst 600.000 studerenden hebben al eerder van deze voorziening gebruik gemaakt. Onder bijval van universiteiten, de Academische Raad, de HBO-Raad en Studentenorganisaties.

De SSGZ helpt studenten

Niet uit op eigen voordeel, maar met ruime uitkeringen. Dus geen dure lening afsluiten bij een bank, maar gewoon per maand de premie betalen. Wel iets meer dan de premie ineens, maar voor f 42,- heb je een betere mogelijkheid het hoofd boven water te houden.

SSGZ, je kunt er niet omheen

- Eerstejaars, die voor 1 oktober een ziektekostenverzekering afsluiten, worden zonder selectie geaccepteerd.
- de SSGZ heeft een **noodfonds** dat meer dan een miljoen gulden uitkeerde om studenten daadwerkelijk uit de problemen te helpen.
- En voor het bescheiden eigen risico van f 45,- hoeft niemand zich bezwaard te voelen een arts te consulteren.
- De SSGZ jaarpremie: f 480,- per kwartaal: f 125,- per maand: f 42,-
- Voor een aanvullende premie kunnen ook tandartskosten mee-verzekerd worden.

Nieuwe studierichtingen aan de RL

De RL wil in de loop der jaren '80 uitgroeien tot een instelling van 6000 studenten. Daartoe is opgezet het 'Ontwikkelingsplan '83-'87'. Het plan geeft een schets van de diverse nieuwe studierichtingen. De meeste waren al vermeld in het vorig jaar ingediende 'Plan voor verdere ontwikkeling van de Rijksuniversiteit Limburg in de jaren '80-'90'.

De Dienst Voorlichting zal de komende maanden in Observant de nieuwe studierichtingen doorlichten.

De spits wordt afgebeten door: Permanente Educatie.

Vermoedelijke startdatum: 1987.

Toe te laten eerstejaars: 100.

Permanente educatie

De op te starten studierichtingen kunnen in drie clusters van opleidingen onderverdeeld worden: gezondheidswetenschappen, juridisch-economische wetenschappen en educatie- en informatiegerichte wetenschappen. Tot dit laatste cluster behoort de studie pedagogisch/androgogische wetenschappen. Een schets voor de nieuwe studierichting is in grote lijnen klaar. Binnen de RL hebben met name Jan Beliën en Winand Wijnen de gedachten erover ontwikkeld. Thans is het zaak om externe deskundigen op het terrein van permanente educatie bij de omschrijving van zowel eindtermijn als studie-inhoud te betrekken.

Waarom een studierichting die het cultuurpolitieke beginsel van 'permanente educatie' als uitgangspunt neemt?

Er is een steeds toenemende vraag naar een aanbod van educatieve activiteiten buiten het reguliere onderwijsstelsel: volwasseneneducatie, wederkerend onderwijs, 'tweede weg'-onderwijs.

We krijgen steeds meer vrije tijd, die deels besteed zal worden aan scholing

en vorming. Binnen kennisgebieden en beroepen doen zich versnelde ontwikkelingen voor, die bijscholing noodzakelijk maken.

Nieuwe informatiedragers en communicatiemiddelen bergen nieuwe mogelijkheden in zich voor een persoonlijke, niet institutioneel georganiseerde educatie. Tegelijk dreigt een nieuwe vorm van analfabetisme: wie niet uit de voeten kan met de nieuwe media kan, in een nieuwe betekenis, niet lezen, schrijven en communiceren.

De westerse mens wordt steeds ouder. In demografisch opzicht doen zich ingrijpende wijzigingen voor. Het relatieve aantal volwassenen, ook in de onderwijsdeelname, neemt voortdurend toe. In overheidsnota's en studies wordt steeds weer gewezen op de noodzaak van samenhang tussen de verschillende vormen van educatief aanbod, op de consequenties van de permanente educatie-opvatting voor het reguliere onderwijs en op de ontbrekende deskundigheid voor de ontwikkeling van modellen, specifieke didaktiek en leermid-

delen. Nu kun je je afvragen of permanente educatie niet voldoende wordt gewaarborgd in bestaande wetenschapsgebieden als pedagogiek, andragogie en onderwijskunde.

Dat lijkt bij nadere beschouwing niet het geval te zijn.

De pedagogiek is vooral gericht op jongere leeftijdsgroepen en daarom niet zonder meer geschikt voor het toepassingsgebied van de volwasseneneducatie. De onderwijskunde houdt zich vooral bezig met het formele onderwijssysteem.

In de andragogie tenslotte wordt veeleer dan op scholing de nadruk gelegd op vorming. Onder dit laatste wordt vooral verstaan het opleiden tot intellectuele weerbaarheid, het aanleren van sociale vaardigheden en attitudes. Bij scholing ligt de nadruk wat meer op kennisverwerving met een gericht doel.

Een opvoedkundige studierichting, die het formele en informele educatief proces tot object van onderzoek en onderwijs neemt, kan zeker voortbouwen op de bevindingen van pedagogiek, (andr)agogie, onderwijs- en leerpsychologie maar zal tegelijkertijd in haar onderzoek en praktische toepassing de inhoud van haar onderwijs geleidelijk bepalen, wijzigen en aanpassen.

Wijnen stelt vast (zie NRC van 18 maart 1982), dat de volwassene t.a.v. bijvoorbeeld participatie in hoger onderwijs tot nu toe nogal eens uit de boot valt, dat '... de oudere student, we denken aan 25 jaar en ouder, in Nederland een enigszins verwaarloosde groep vormt, in die zin, dat in andere landen hiervoor meer toegesneden regelingen en mogelijkheden bestaan. Het hoger onderwijs is overwegend afgestemd op en ingericht voor jongeren, die aansluitend aan het secundair onderwijs met een opleiding willen beginnen. Behoort men niet tot deze groep, dan is deelname aan het hoger onderwijs bijzonder moeilijk. Avond-opleidingen en part-time-opleidingen zijn slechts beperkt beschikbaar en daardoor moeilijk bereikbaar'. Kortom, er is niet enkel voor hoger onderwijs, maar voor het hele veld van scholing en vorming, behoefte aan een aandachtsgedebied, dat in het bijzonder is afgestemd op wensen en verlangens van velerlei categorieën van volwassenen. Wat moet men zich daar nu concreet bij voorstellen?

Centraal uitgangspunt zal zijn, dat de volwassene in staat gesteld wordt zich die kennis en kunde eigen te maken waaraan hij in zijn dagelijkse doen en laten behoefte ervaart. Een wetenschappelijke opleiding tot deskundigen ten behoeve van permanente educatie zal

zich daarom niet enkel bezig moeten houden met aspecten van andragogie, onderwijskunde en pedagogiek, maar zich ook moeten uitstrekken tot sociaal-culturele aspecten van de informatisering. Het is essentieel, dat permanente educatie voorbereidt op het gebruik van huidige en toekomstige documentatie- en informatiemedia, omdat de twee belangrijkste vaardigheden op dit gebied zijn:

- zich te kunnen informeren met behulp van documentatiemedia en
- informatie te kunnen geven en communiceren.

Voor het overige zal de inhoud van de studierichting vooral afgeleid worden van mogelijke functies en activiteiten waartoe zij zou kunnen opleiden:

- het opstellen van beleidsadviezen
- het bijdragen aan onderwijsconstructie voor zowel regulier onderwijs als specifieke vormen van volwasseneneducatie
- het trainen van docenten in permanente vorming (nascholing, interne opleidingen e.d.)
- in bedrijven en organisaties tal van

vormen van permanente educatie coördineren

- bijdragen aan wetenschappelijk onderzoek rond thema's als voortijdige studie-beëindiging door volwassenen, nascholing docenten en begeleiders, ontwikkelen van cursusmateriaal voor volwassenen, het vaststellen van leerdoelen in permanente educatie etc. etc. Afgestudeerden moeten voortzetting met kennis van zaken kunnen adviseren over toepassing van informatiemedia in permanente educatie en programma's verzorgen die mensen voorbereiden op gebruik van geavanceerde informatie- en documentatiemedia. Voor de eerste fase wordt gedacht aan een opleiding met vooral onderwijskundige en opvoedkundige componenten, waarbij van het begin af aan veel aandacht wordt besteed aan aspecten van permanente educatie. Afgestudeerden zullen niet zozeer zelf les gaan geven, maar veeleer de opzet en constructie van programma's begeleiden. In de tweede fase zullen vooral personen instromen die reeds inhoudelijke bevoegdheden op een bepaald vakgebied verworven hebben en die zich nu komen perfectioneren in methoden en

technieken van permanente educatie als onderwijsconstructie, didactiek e.d. Waarom juist aan de RL deze studierichting?

Enkele van de onderwijskundige uitgangspunten van deze universiteit - probleemgestuurd leren, zelfwerkzaamheid - lijken bijzonder gunstige aanknopingspunten voor activiteiten ten behoeve van volwasseneneducatie. Het was bovendien van de aanvang af een stellingname van de RL (zie de basisfilosofie) te willen bijdragen aan individueel en collectief welzijn in de regio. Daarom zou voorrang gegeven moeten worden aan het bevorderen, ontwikkelen en toepassen van juist die wetenschappen, die voor het systeem van welzijnzorg van belang zijn.

Tenslotte maakt de gerichtheid van de RL op nieuwe ontwikkelingen in het algemeen haar tot een serieuze kandidaat.

**Dienst Voorlichting
Marga Spronck**

STUDEREN...

...MAAR DAN WEL GEZOND VERZEKERD TEGEN ZIEKTEKOSTEN

Deze informatieve folder is gratis verkrijgbaar

GA GOED VAN START IN SEPTEMBER

Wie een studie gaat volgen of al volgt aan universiteit, hogeschool of in het hoger beroepsonderwijs, is meestal NIET automatisch verzekerd tegen ziektekosten.

Dat geldt alleen voor hen, van wie de ouders in een ziekenfonds verplicht verzekerd zijn.

In alle andere gevallen is het beter geen risico's te nemen en een ziektekostenverzekering af te sluiten.

Want ziektekosten kunnen snel tot enorme bedragen oplopen.

KIES EEN KOMPLEET PAKKET, MAAR BETAAL NIET TEVEEL

Aanbiedingen zijn er genoeg. Maar waar het om gaat is een zo compleet mogelijk pakket tegen een zo laag mogelijke premie.

De Nuts Studenten-Ziektekostenverzekering springt er in dat opzicht helemaal uit.

Voor slechts f 450,- per jaar (nog geen vier tiendes per maand) een verantwoorde dekking tegen alle ziektekosten van huisarts tot ziekenhuis, van medicijnen tot orthopedische kunst- en hulpmiddelen! Aantrekkelijker kan 't haast niet. Maar Nuts werkt dan ook zonder winstoogmerk.

EERSTE STAP: NU INFORMATIE VRAGEN

Wie studeert en tussen de 16 en 30 jaar is, bespaart flink door Nuts te kiezen voor een verantwoorde en voordelige ziektekostenverzekering.

Vraag vandaag nog uitgebreide informatie via de bon of bel (070) 10 08 83.

ZO KOMPLEET IS HET PAKKET

De Nuts Studenten-Ziektekostenverzekering dekt tegen kosten van:

- huisarts • specialist • ziekenhuis • medicijnen • fysiotherapie
- bevalling • ziekenvervoer • orthopedische kunst- en hulpmiddelen
- medische hulp in het buitenland

VOOR HET STUDIEJAAR 1982/83 EEN KOMPLEETE ZIEKTEKOSTENVERZEKERING VOOR SLECHTS

450,-	per jaar
229.50	per half jaar
117,-	per kwartaal

NUTS ZIEKTEKOSTENVERZEKERING

INFORMATIE-AANVRAAG

Zend mij verdere informatie over de voordelige en complete Nuts Studenten-Ziektekostenverzekering.

Naam _____ m/v
 Straat _____
 Postcode _____ Plaats _____

Vul in - Knip uit - Stuur op

Deze bon in een envelop zonder postzegel zenden aan: Nuts Ziektekostenverzekering, Antwoordnummer 1053, 2500 XB Den Haag

Informatievoorziening voor studenten

Hoe kom je als (nieuwgekomen) student van de RL aan informatie waaraan je behoefte hebt? Een vraag, waarop niet zonder meer met één adres geantwoord kan worden.

Onderwijsinformatie

Alle informatie over het onderwijs is te verkrijgen bij de informatiebalie's van de verschillende studierichtingen. Daar worden schriftelijk en mondeling verstrekt gegevens over zaken als blokboeken, stages, declaratie- en keuzeonderwijsformulieren e.d.

Studentenzaken

Met vragen die niet direct in verband staan met het onderwijs, bijv. studiefinanciering, militaire dienst, aanpassingsmoeilijkheden etc., kan men bij de Dienst Studentenzaken op de derde verdieping van het Hoofdgebouw terecht.

Voorlichting

Algemene informatie over de RL is te verkrijgen bij of via de Dienst Voorlichting. Ook deze is gevestigd op de derde verdieping van het Hoofdgebouw. Een belangrijke bron van informatie, door deze dienst verspreid, is de Gids van de universiteit. Het loont de moeite, de inhoudsopgave en het register daarvan een zorgvuldig door te kijken. Het blijkt herhaaldelijk voor te komen dat studenten of medewerkers de halve instelling afbellen om informatie te krijgen die ze makkelijk in de Gids kunnen vinden. Aan eerstejaars studenten wordt de Gids gratis verstrekt.

Wekelijks verspreidt Voorlichting onder studenten en medewerkers een 'Bulletin'. Daar staat kort weergegeven wat er is besproken en besloten in vergaderingen van de verschillende bestuursorganen: College van Bestuur, Universiteitsraad, Faculteitsbesturen, Faculteitsraden. Ook bevat het Bulletin andere korte mededelingen en berichten. Mededelingen waarbij niet veel haast is, uitgebreidere berichten, achtergrondartikelen e.d. verschijnen in *Observant* (zie hieronder)

Het Bulletin verschijnt als regel op vrijdag. Het is voor de studenten te krijgen op de volgende punten: bij de verschillende onderwijsbalie's (te zijner tijd ook in de Nieu-

wenhof), in de studielandschappen, op het uitleenbureau van de bibliotheek, bij de kassa van de kantine Hoofdgebouw en in het Informatiecentrum van het Hoofdgebouw, waarover straks meer.

Overzicht van wat in de voornaamste regionale en landelijke bladen over de RL is geschreven is bij Voorlichting op te vragen. Ook worden op aanvraag overgedrukt van artikelen verstrekt.

Los grabbelwerk, dat bij Voorlichting te krijgen is: brochures over de verschillende studierichtingen, exemplaren van de Basisfilosofie, stadsplattegronden, teksten voor voordrachten over een aantal onderwerpen, de RL betreffende enz.

Tenslotte fungeert de dienst als vraagbaak voor ieder die informatie zoekt en niet weet waar of hoe hij daaraan moet komen.

Informatiecentrum

Met ingang van het studiejaar 1982-1983 bevindt zich in het voormalig Trefcentrum in het Hoofdgebouw (rechts achter de centrale hal) een bescheiden Informatiecentrum. De onderwijsbureaus, de Dienst Voorlichting en de Dienst Studentenzaken zorgen ervoor, dat daar relevante informatie voorhanden is. Wie toch met vragen blijft zitten kan deze in een der brievenbussen deponeren en krijgt zo gauw mogelijk antwoord.

Observant

Observant is het informatie- en opinieblad van en voor de universitaire gemeenschap. Het wordt uitgegeven door de Stichting Maffius en is daarmee onafhankelijk van alle universitaire besturen en organen. Een deel van de bijdragen wordt verzorgd vanuit de Dienst Voorlichting. Deze dragen een meer officieel karakter.

Het blad verschijnt om de veertien dagen.

Zo wordt voor studenten en medewerkers van verschillende kanten op ruimte schaal informatie van allerlei aard aangeboden. Er is één ding, dat niemand anders voor hen kan doen: er daadwerkelijk kennis van nemen.

Algemeen

Opening Academisch Jaar

De opening van het Academisch Jaar 1982-1983 vindt plaats op maandag 6 september om 16.00 uur in de Aula. Met deze plechtigheid wordt tevens de officiële start gemaakt van de studierichting Nederlands Recht. In verband daarmee zal mr. T. Koopmans, rechter bij het Europees Hof van Justitie te Luxemburg een voordracht houden onder de titel: 'Gelijke en ongelijke gevallen'. Verder wordt het woord gevoerd door de voorzitter van de Universiteitsraad, de voorzitter van de Commissie Nederlands Recht en de voorzitter van het College van Bestuur.

Voor het geval de belangstelling groter zou zijn dan het aantal beschikbare plaatsen zal de plechtigheid via monitoren ook te volgen zijn in de kantine.

Restitutie blokboekbijdrage

Vanaf 1 september zijn bij de diensten Studentenzaken en Financiële Zaken formulieren verkrijgbaar voor een verzoek om restitutie van de blokboekbijdrage studiejaar 1981/1982 ad f 50, -.

Teruggave is in principe alleen mogelijk via een bank- of girorekening. Daartoe dient het formulier volledig te worden ingevuld en ondertekend en kan worden ingeleverd bij dhr. J. Muris van de dienst Financiële Zaken.

Cursus medische sociologie/antropologie en organisatie gezondheidszorg in ontwikkelingslanden 1982-'83:

De interuniversitaire cursus 'Medische Sociologie/Antropologie en Organisatie Gezondheidszorg in Ontwikkelingslanden' wordt in het studiejaar 1982-'83 wederom georganiseerd in een samenwerkingsverband van het Instituut voor Tropische Geneeskunde en het Instituut voor Culturele Antropologie en So-

ciologie der niet-Westerse Volken te Leiden. De colleges worden gegeven van 28 september 1982 t/m 29 maart 1983, elke dinsdagmiddag van 14.00 tot 17.00 uur. Op 12 oktober 1982 dient eenieder die de cursus wil volgen een toelatingstoets af te leggen. Deze toelatingstoets handelt over de hoofdstukken 9 t/m 32 uit 'Introduction to Human and Social Biology' van B. Jones en D. MacKean (Jarrold & Sons, Norwich, 1975). Dit boek is verkrijgbaar bij de Universiteitsboekhandel J. Ginsberg b.v., Schuttersveld 9 (t.o. het station), 2300 PA Leiden, tel. 071-124642/141773.

De colleges worden gegeven in het Instituut voor Culturele Antropologie en Sociologie der Niet-Westerse Volken. Men wordt verzocht om 14.00 uur precies aanwezig te zijn. Wanneer men overweegt aan de cursus deel te willen nemen kan men naar het besprekingscollege komen op dinsdag 28 september van 14.00-15.00 uur.

Aansluitend hierop volgt dan tot 17.00 uur het eerste college 'Algemene inleiding medische begrippen'.

Voor nadere informatie kan men contact opnemen met:

Instituut voor Culturele Antropologie:
Dr. W.F.L. Buschkens, toestel 4045
Brigitte Idenburg (alleen op dinsdag), toestel 4076 en 4045
Het telefoonnummer van de Rijksuniversiteit Leiden is: 071-148333.

Vrouwen-emancipatie en Economie

De afdeling Vrouwenstudies van de economische faculteit van de Universiteit van Amsterdam organiseert op 9 en 10 september studiedagen over het thema 'Vrouwenemancipatie en Economie'.

Verdere informatie: Dienst Voorlichting

European Nuclear Medicine Society

Van maandag 23 tot vrijdag 27 mei vindt te Brussel het zesde congres plaats van de European Nuclear Medicine Society.
Brochure bij dienst Voorlichting.

Symposium over Probleemgestuurd onderwijs

Van 25 tot 27 mei 1983 vindt in Maastricht een symposium plaats over probleemgestuurd leren. De organisatie van dit symposium berust bij de Task Force on Problem Based Learning, die deel uitmaakt van het Network of Community Oriented Educational Institutions for Health Sciences.

Belangstellenden die voor dit symposium papers m.b.t. de thema's 'probleemgestuurd leren' en/of 'medisch probleemoplossen' willen aanbieden wordt verzocht vóór 1 december a.s. de titel van de bijdrage aan te melden bij Pauline Schoenmakers, Faculteitsbureau FdG, toestel 241.

De aanmeldingen dienen vergezeld te gaan van een korte inhoudsopgave van ten hoogste 200 woorden.

RL op bedrijfsmanifestatie Valkenburg

De RL neemt deel aan een manifestatie Zuidlimburgse Dienstverlening die op 9 en 10 september wordt gehouden in het Centrum Co-carde in Valkenburg. Bij deze manifestatie worden bedrijven en organisaties uit de regio in de gelegenheid gesteld zich aan bezoekers te presenteren.

Daartoe worden uitgenodigd het management van grote organisaties, directies van middelgrote en kleine bedrijven, overheid e.d.

Bij de presentatie van de universiteit zal vooral nadruk liggen op de mogelijkheden van samenwerking tussen de RL en het bedrijfsleven op het gebied van de research.

Twee carrières op een kussen

Over de problematiek die ontstaat als twee mensen, die bij elkaar horen, beide een baan hebben en zich allebei tenvolle daaraan willen wijden, wordt op zaterdag 11 september om 10.00 uur in het Sonesta Hotel, Amsterdam, een studiedag georganiseerd. De dag staat open voor iedereen die uit eigen ervaring wil meepraten en -denken, en is in de eerste plaats bedoeld voor paren die direct bij de problematiek betrokken zijn. Inleiders:

Paula Wassen-van Schaveren, Ine van Hoorn, Harry van der Kamp, Arie Pais en Bart van Steenbergen. Voor opvang van kinderen is gezorgd.

De dag wordt georganiseerd door de Nederlandse Vereniging voor Vrouwen met een Academische Opleiding en Leiding en Samenleving, de uitgever van het blad Sociaal Economisch Management.

Aanmeldingsformulier bij Dienst Voorlichting

Inschrijving studieconferentie 'Eetstoornissen'

Zoals bekend organiseert het Post Hoger Onderwijs (PHO) van de RL op 16 en 17 september een studieconferentie 'Eetstoornissen'. Aanmelding voor deze conferentie is nog mogelijk tot 1 september a.s. Daarnaast bestaat er op de conferentiedagen zelfs nog gelegenheid tot deelnemersregistratie.

De kosten van deelname aan de conferentie (f 295,-) zijn voor RL-medewerkers en universitaire/HBO studenten vastgesteld op f 147,50.

Aanmelding en informatie: secretariaat Algemene Faculteit tst. 232

Studiebeurs Canada

De Canadese regering voor studie en research, in Canada te verrichten in 1983 en 1984, voor afgestudeerden. Het te bestuderen onderwerp moet betrekking hebben op Canada of liggen op een terrein waarmee dit land speciale ervaring heeft.

Informatie bij Dienst Voorlichting.

Federation of European Biochemical Societies

De 15e Meeting van de Federation of European Biochemical Societies wordt gehouden van 24 tot 29 juli te Brussel. Brochure bij Dienst Voorlichting.

Cursus GVO

In Keulen vindt een internationale cursus plaats over gezondheidsopvoeding. De cursus is bedoeld voor diegenen die sleutelposities bekleden of op korte termijn zullen bekleden in de sector gezondheidsvoorlichting en -opvoeding, waarin zij beslissen over de inzet van mensen en middelen, voor de ontwikkeling en uitvoering van programma's verantwoordelijk zijn of bezig zijn op het terrein van scholing en vorming.

De cursus wordt gehouden op drie tijdstippen:

15-19 november 1982,

21 februari-25 maart 1983 en

18-22 juli 1983

Brochure bij Dienst Voorlichting.

Verslag studiereis GVO

Het verslag van een studiereis naar de Verenigde Staten, waarin melding wordt gemaakt van een bezoek aan diverse Schools of Public Health en het bezoek aan de 109th Annual Meeting of the American Public Health Association, kan telefonisch of schriftelijk worden aangevraagd bij de cap. groep GVO; telefoon toestel 47 Carré-gebouw

Gevraagd voor de **Commissie Studium Generale**:

één student en twee wetenschappelijk medewerkers

De Universiteitsraad heeft op 21 juni j.l. besloten om een Commissie Studium Generale in te stellen, met als taak het maatschappelijk verantwoordelijkheidsbesef, het inzicht in de samenhang der wetenschappen en de culturele vorming van de studenten van de Rijksuniversiteit Limburg en van de HBO-instellingen in de regio te bevorderen.

Deze commissie vervult deze taak m.b.v. het bureau Studium Generale door:

- het verzorgen van het Studium Generale-programma;
- het onderhouden van contacten met personen en/of organisaties die zich op hetzelfde terrein bewegen;
- het doen van voorstellen die de uitvoering van de taak kunnen bevorderen aan de besturen van de betrokken instellingen.

Naast de gevraagde leden bestaat de commissie uit één lid van het College van Dekanen en twee vertegenwoordigers van de hbo-instellingen in Maastricht.

Geïnteresseerden kunnen zich wenden tot het bureau Studium Generale, toestel 302.

Buro Onderwijs FdG

Benoemingen planningsgroepen

De Onderwijs-Commissie FdG heeft in haar vergaderingen van 21 juni 1982 benoemd tot lid van de planningsgroep:

Blok 2.4.: H. van Straaten (anatomie);

Blok 2.5.: J. Smits (farmacologie);

Blok 2.5.: A. Hoeks (biofysica);

Blok 2.6.: W. Lamers (oogheelkunde);

Blok 3.4.: G. van Dieijen (biochemie);

Blok 3.4.: J. de Groen (neurofysiologie);

De benoemingen gaan in per het studiejaar 1982/1983.

Studentenekklesia

Nu het nieuwe studiejaar zijn aanvang heeft genomen, gaan ook wij weer van start. Dit op zondag 29 augustus om 11.30 uur. We starten met een oecumenische openingsviering in de kapel van de Zrs. Reparaticen in de Kapoenstraat 23.

Wij hopen dat iedereen onze folder heeft ontvangen.

In deze kennismakingsfolder vind je alle informatie over het studentenpastoraat.

Mocht je bovengenoemde folder niet ontvan-

gen hebben, het ligt in de bedoeling minstens éénmaal per maand vanuit de Studentenklesia een informatief stuk te plaatsen in 'Observant'. Daarin tref je aan mededelingen omtrent vieringen en activiteiten, welke gaan plaatsvinden. Ook zal erin te lezen zijn hoe wij draaien, welke groepen en welke zaken daarbij aan bod komen op Tafelstraat 13. Dit is het adres waar de studentenkerk zijn thuis heeft.

Duidelijk is dat iedereen daar steeds welkom is.

Openingstijden: Elke middag van 13.30 uur tot 17.30 uur, behalve op woensdagmiddag.

Een goede start van het studiejaar 1982/1983 wensen je:

Geert van der Bom, St. Bernardusstraat 1, tel. 51839

Sjaak Oberyé, K. Karelplein 17, tel. 10112

Studentenzaken

Nieuwe normen Rijksstudietoelage voor het studiejaar 1982/1983

De toelagen voor het Hoger Beroeps Onderwijs en het Wetenschappelijk Onderwijs zijn ook dit jaar weer verhoogd.

Het maximum bedraagt in 1982/1983 voor een uitwonend student f 11.230,- (excl. college- en inschrijfgeld) en voor een thuiswonend student f 7.570,- (excl. college- en inschrijfgeld). Te vermeerderen voor een thuiswonend student met een bedrag voor reiskosten indien de afstand tussen de woonplaats en de plaats waar de onderwijsinstelling is gevestigd, meer dan 8 km. bedraagt. Dit bedrag is vastgesteld op f 39,- per km voor studerende jonger dan 19 jaar en op f 49,- per km voor studerende van 19 jaar en ouder; beiden tot een maximum van f 2.750,- per jaar.

De budgetten van f 11.230,- resp. f 7.560,- worden voor een WO-student verhoogd met f 150,- inschrijfgeld en met het verschuldigde collegegeld.

Het budget voor een HBO-student wordt verhoogd met het verschuldigde collegegeld van f 650,-.

De studietoelagen worden meestal als gemengde toelagen verstrekt, namelijk voor een deel beurs en voor een deel renteloos voorschot.

Het bodembedrag dat als renteloos voorschot wordt verstrekt zal voor het WO f 1.730,- en voor het HBO f 1.700,- bedragen. Het overige deel van de toelage zal worden gegeven in de verhouding 70% beurs en 30% renteloos voorschot.

De berekening van de toelage voor gehuwde studenten blijft in principe gelijk aan vorig jaar. Bij een student gehuwd met student wordt de toelage voor beide echtelieden afzonderlijk op dezelfde wijze berekend als voor een ongehuwde studerende op basis van de hiervoor genoemde budgetten, waarbij de som der berekende toelagen aan een bepaalde beperking is gebonden.

Indien een student gehuwd is met een niet-studerende partner geldt een gehuwden bud-

get, waarvan de hoogte gelijk is aan de som voor de maximale toelage voor een ongehuwde uitwonende en die voor een thuiswonende studerende - exclusief college- en inschrijfgeld - (de zogenaamde huwelijkstoelage).

Heeft het studentenechtpaar kinderen, dan kan het desbetreffende budget nog verhoogd worden met de zogenaamde 'kindertoelage'. Deze is vastgesteld op f 1.440,- per kind.

Indien de studerende een alleenstaande ouder is en zelfstandig een huishouding voert, geldt een budget (excl. inschrijf- en collegegeld) van f 14.040,- zijnde 125% van het studiekostenbudget voor een ongehuwde uitwonende student te verhogen met f 1.440,- voor ieder ten laste komend kind.

Zowel voor huwelijkstoelage, kindertoelage, en toeslag voor een ouder gezin komen slechts die studenten in aanmerking die voor 1 april van het studiejaar 23 jaar of ouder zijn.

De regel echter, dat bij toekenning van een huwelijkstoelage, kindertoelage of een toeslag voor één ouder studentengezinnen, het bedrag dat het budget voor een ongehuwde uitwonende student te boven ging werd verstrekt in de vorm van een integraal renteloos voorschot, komt te vervallen. In het vervolg zal een ander geschieden in de vorm van een gemengde toelage, waarbij de normale verdeelsleutel beurs - renteloos voorschot van toepassing is.

Voor meer informatie kun je tussen 9.30-11.30 terecht bij F. Meijer Viol, Dienst Studentenzaken, kamer 318, derde verdieping Hoofdgebouw, tel. 888305.

Sport

Mededeling LV&S

Met ingang van 15 augustus is aan alle medewerkers van de RL een aanvraagformulier voor activiteitenkaart L.V. & S toegezonden. Het programma start op maandag 7 september. Op de mededelingenborden in: Hoofdgebouw, B.M.C., Carré, Abtstaat, Vijverdal, wordt een overzicht van het programma aangebracht.

Voor de goede orde: alleen die activiteiten zijn toegankelijk voor medewerkers, die de RL zelf organiseert, dus niet de geïntegreerde activiteiten, bij sportverenigingen in Maastricht.

Diegenen die een activiteitenkaart aanvragen krijgen tevens het Vademecum. (Uitgebreid programma).

Voor studenten is met het inschrijfpakket een aanvraagformulier meegezonden. De aangevraagde deelnemerskaarten kunnen vanaf maandag 30 augustus afgehaald worden op het bureau L.V. & S, kamer 317.

Het jaarlijkse tennistournooi vindt plaats op

zaterdag 2 oktober. Nadere mededelingen volgen.

Nota bene: telefoonnummer van het bureau L.V. & S is GEWIJZIGD, het wordt nu: 434 b.g.g. 308

René Verster

Uitslag intern zaalvoetbaltoernooi

1e Scherpe Schutters (studenten 2e jaar)
2e CIV Sjouwers
3e Eintracht Abtstrasse
4e F.C. PIC.

Speur- fiets- en trimtocht 1982

De laatste middag van het academisch jaar werd de traditionele speur- fiets- en trimtocht gehouden.

1. De wandeltocht voerde dwars door de stad langs allerhande bezienswaardigheden, waarbij vragen gesteld werden.

De meeste goede antwoorden werden verzameld door de dames M. Knols en M. Speijlers, beiden uit de bibliotheek.

2. De fietstocht volgde voor een gedeelte de zgn. bloesemtocht. Tevens waren er enige ludieke activiteiten ingebouwd.

Hier werd het beste resultaat geboekt door:

1. P. Niesten, 2. H. Hazen, 3. R. Mestrom, 4. A.v.d. Hijden

3. De fiets-trimtocht voerde wat verder en had ook wat meer heuvels en 'vals plat' in het parcours.

De slimste renner, hij loste de puzzel op, was P.v. Arkel (met hulp). Voor de winnaar ligt er een kleine attentie op het bureau L.V. & S. Na afloop kregen de deelnemers een herinneringsvaantje.

Voor diegenen die deze middag gemist hebben, volgend jaar weer!

René Verster

Hfd LV&S kamer 317
tel. 343 b.g.g. 308

AKTIVITEITENAGENDA

Vrijdag 27 augustus

promotie drs. W.F. Weidema (ZA Heelkunde)
16.00 uur, Aula

vrijdag 3 september

promotie drs. R.J. van den Bosch (Welterhof)
16.00 uur, Aula

maandag 6 september

opening Academisch Jaar 1982-1983
16.00 uur, Aula

woensdag 8 september

introductiemarkt
10.00-16.00 uur, benedenverdieping Hoofdgebouw

donderdag 9 en vrijdag 10 september

Limburgse Bedrijfsmanifestatie
Cocarde (Valkenburg a/d Geul)

27-29 augustus: Jazzfestival Maastricht

In het weekend van 27 tot en met 29 augustus vindt voor de derde maal in successie het 'Internationaal Jazzfestival' plaats in het Maastrichtse centrum. Het programma vermeldt onder andere een jazz-markt, video-presentaties, jazz kroegentochten, nachtconcerten en straatparades. De Dominicanerkerk zal het middelpunt van de driedaagse manifestatie vormen.

De organisator van het Jazzfestival, de 'Stichting Jazz Sociëteit Maastricht', tracht met het gebeuren een brug te slaan tussen de oude en de moderne Jazz, die volgens haar uitstekend te verenigen vallen. Maar ook dit jaar weer ligt de nadruk te eenzijdig op de Jazz-oude stijl, en met name de Dixieland: de Circus Square Jazz-band, Barrelhouse Jazz-band, Dutch Dixie Machine, Pink Elephants en Papa Tom's Lamentation Band horen allemaal in dit rijtje thuis. Veel bands zijn van Limburgse origine of waren in het verleden meer dan eens in Limburg te gast. Men heeft duidelijk moeite gehad om een afgewogen en internationaal programma samen te stellen en de eigentijdse free-jazz wordt daardoor kind van de rekening. Wat dit betreft zou het Maastrichtse festival beter eens het oor te luister

kunnen leggen bij zijn grote broers in Den Haag en Loosdrecht.

Alleen de zondagavond wordt voor de moderne-jazz liefhebber de moeite waard. Dan zullen Piet Noordijk en Cees Slinger met hun Quartet en Hans Dulfer en zijn Perikels een nachtconcert verzorgen in de Dominicanerkerk.

'Verleden Land' in Bonnevanten- museum

In september 1981 verscheen het Boek van de Maand 'Verleden Land', dat een up to date overzicht verschafte van de archeologische vondsten in de Nederlandse bodem. Als speciale begeleiding bij dit werk richtte het Leidse Museum voor Oudheden de tentoonstelling 'Vondsten uit Verleden Land' in, die na in Leiden, Groningen en Nijmegen nu ook in het Maastrichtse Bonnevantenmuseum te zien is.

De 'Verleden Land' expositie neemt een aanvang met de vroegste bodemvondsten in ons land uit de pre-historische tijd, zo'n 200.000 jaar geleden, en mondt via de Brons- en IJzertijd en de Romeinse periode tenslotte uit in de Middeleeuwen. Alle paradepaardjes van de Nederlandse archeologie zijn erin doo beeltenissen, foto's of voorwerpen vertegenwoordigd: De vuistbijlen van de oermensen, de kampementen van de rendierjagers in de laatste IJstijd, de eerste boeren-nederzettingen van 5300 vóór Christus, de Romeinse villa's beneden de rivieren, de sieraden van de 'prinses van Zweelo', de verdwenen havenstad Dorestad en de abdij van Rijnsburg.

Limburg blijkt in de archeologiegeschiedenis van ons land een rol van betekenis te spelen; de bandkeramiekersgraven uit Stein en Elsloo en de vuurstenenmijnen bij Rijckholt herinneren hieraan. Maar vooral de Romeinse overheersing heeft haar onuitwisbare sporen achtergelaten in de Limburgse aarde. Zuid-Limburg werd volledig germaniseerd, Heerlen en Maastricht groeiden uit tot echte steden, en nog steeds vindt men er de resten van de Latijnse cultuur terug. Een van de aardigste tentoongestelde voorwerpen is de bekende vergulde helm van een Romeins legeroffi-

cier, die in de Peel werd gevonden. 'Vondsten uit Verleden Land' is samengesteld met materiaal uit veertig musea, instituten en particuliere verzamelingen; een show van het mooiste en boeiendste wat de Nederlandse archeologie te bieden heeft. De exhibitie blijft tot 13 september in Bonnevanten.

'Stijl' expositie in Amsterdam en Otterlo

In een maand waarin de covers van de boulevard bladen opgesmukt worden met goedlachse Monroes en de Gooise Matras gretig inspeelt op het eerste lustrum van Elvis' dood lijkt het gerechtvaardigd enige aandacht te besteden aan de definitieve opheffing van het 'tijdschriftje' de Stijl, nu weer zo'n halve eeuw geleden.

De naam van dit tijdschrift ging symbool staan voor een vanuit Nederland opererende groep van jonge, avantgardistische beeldend kunstenaars (Mondriaan, Van der Leek, Van Doesburg, Huszár) en architecten (Rietveld, Van Eesteren, Van 't Hoff) wier werk al tijdens de eerste jaren van het interbellum grote internationale bijval kon genieten.

Mondriaan behoeft met zijn composities in rood, blauw en geel maar weinig introductie. Minder bekend zal de naam van Theo van Doesburg zijn, artistiek veelpoot (dichter, schilder, architect, filosoof), en initiator van de Stijl. Als enig redacteur van het tijdschrift (1917-1931) was het Van Doesburg die met zijn theoretische beschouwingen het karakter van de Stijl in hoofdzaak bepaalde. Met hem evolueerde de Stijl via futurisme, kubisme en dadaïsme tot een richting die een steeds hogere graad van abstractie nastreefde (rechte lijnen, rechte hoeken, primaire kleuren). Van Doesburg pleitte voor een kunst die ontgaan was van alle natuurlijke vormen. Het subjectieve diende uitgebannen te worden en plaats te maken voor een anti-individualistisch kunstbewustzijn dat een universele beeldtaal sprak. Een idee, volledig in overeenstemming met het geloof in een nieuwe tijd, het vooruitgangsoptimisme van vlak na WO I. Karakteristiek voor de non-conformistische, naar nieuwe uitdrukkingmiddelen zoekende

Voor
Algemene-
Wetenschappelijke
Boeken

**BOEKHANDEL
Bergmans**

Nieuwstraat 9 - 6211 CR Maastricht

Nieuw in ons assortiment:

Een grote collectie

**JURIDISCHE
BOEKEN**

Van Doesburg en de meer dogmatische ingestelde Mondriaan is het conflict dat tussen beiden ontstond n.a.v. de invoering van de diagonaal door Van Doesburg in 1925. Mondriaan trok zich toen terug.

De dood van Van Doesburg in 1931 preludeerde op de dood van een van de meest invloedrijke bewegingen van de twintigste-eeuwse kunst, waarvan de grote inspiratoren nu een keer Nederlanders waren. Des te bedroevender is het dan ook dat de eerste belangrijke presentatie van de Stijl in bijna dertig jaar, geen initiatief van Nederlandse zijde genoemd mag worden. De overzichtstentoonstelling die van 7 aug. t/m 3 okt. verdeeld over het Stedelijk Museum te Amsterdam en het Kröller-Müller Museum te Otterlo vertoond wordt, was eerder te zien in Minneapolis en Washington. Het is niet meer dan een pleister op een stinkende wonde te vermelden dat onze vorstin er een retourticket Washington voor over had om deze Amerikaanse aangelegenheid enige Nederlandse luister bij te zetten.

Voor wie de Nederlandse editie van de Stijl-tentoonstelling in haar totaliteit wil meemaken is een reourtje overigens niet toereikend. Hij dient er twee te besteden. Eén naar Amsterdam waar de periode 1917-1922 behandeld wordt, en één naar Otterlo waar 1923-1931 aan bod komt.

De Stijl-tentoonstellingen zijn niet opgenomen in het NS dagtochtenpakket. Om de evolutie van de Stijl - die haar zo eigen is - juist te kunnen taxeren is een bezoek aan beide tentoonstellingen onontbeerlijk. Vandaar dat Uw eerste kennismaking met de Stijl er een stijlloos dure zal zijn.

(JM)

Maastrichts studenten vademeccum 1982/1983

Op initiatief van de Dienst Studentenzaken is onlangs het 'Maastrichts Studenten Vademeccum 1982/1983' ten doop gehouden. Het nieuwe vademeccum tracht voor de studerende in Maastricht een informatiebron te zijn, aan de hand waarvan hij zijn dagen in Limburgs hoofdstad zo prettig en voordelig mogelijk moet kunnen doorbrengen. De sa-

maastricht's studenten 82/83 vademeccum

menstellers hebben dit maal een handige formule bedacht om de bruikbaarheid van het Vademeccum te optimaliseren: Het geheel is in agenda-vorm gegoten. Per twee pagina's is er een agenda-week, waartussen door in totaal informatie over zo'n tweehonderd instanties, verenigingen, stichtingen of actiegroepen gevlochten is.

De gids opent met een korte historische schets van de woelige geschiedenis die Maastricht kende; gevolgd door rubrieken als: Studentenverenigingen, gezondheid en welzijn, verzekeringen, sociale en maatschappelijke dienstverlening, sport, cultuur en creativiteit. Met name onder de noemers 'Geld en werken' en 'voeding' vindt men vaak nuttige tips die passen bij de krappe beurs van de hedendaagse student. De samenstellers beperkten zich met het vademeccum in veel gevallen bewust tot het strikt weergeven van nuchtere achtergrondinformatie en adressen. Een 'gekleurde' beoordeling van een en ander bleef daarmee meestal achterwege. Dat zou kunnen leiden tot een gortdroog en saai adressenboekje. De uitstekende lay-out van het geheel, waarin veel ruimte is voor speelse en luchtige afbeeldingen, heeft dat echter voorkomen.

Het 'Maastrichts Studenten Vademeccum 1982/1983' is een handzame, onmisbare wegwijzer in adresland. Niet alleen voor eerste- maar ook voor ouderejaars studenten. A raison de twee-en-een-halve gulden te verkrijgen op de derde verdieping van het Hoofdgebouw bij de Dienst Studentenzaken.

Agenda

Jazzfestival Maastricht

Vrijdag 27 augustus: 'T Knijpke: Vanaf 19.00 uur jazz video films. **Binnenstad:** Vanaf 21.30 uur Jazzkroegentocht. **Dominicanerkerk;** 23.00 uur: Optreden van de Jazzband Ball met de Circus Square Jazzband.

Zaterdag 28 augustus: Dominicanerkerk: Gedurende de gehele dag een jazzmarkt, met matinéeconcerten door diverse bands; om 21.30 uur nachtconcert oude stijl met medewerking van Pink Elephants, Papa Tom's Lamentation Jazzband, en Dutch Dixie Machine. **Binnenstad:** 15.00-17.00 uur: Streetparades. **'T Knijpke:** Vanaf 19.00 uur: Jazz video films.

Zondag 29 augustus: 'T Knijpke: Jazz video films. **Dominicanerkerk:** 's-Middags Jazz-matinee; vanaf 20.30 uur nachtconcert met het Henk Kraus Sextet, het Piet Noordijk en Cees Slinger Quartet en Hans Dulfer en de Perikels.

Bondefantenmuseum

Tot en met 12 september: De gelegenheidstentoonstellingen: 'Hedendaagse edelsmeedkunst, een oriëntatie tussen Maas en Rijn' en 'Vondsten uit Verleden land'. Atelierexposities van het werk van René Glaser.

Natuurhistorisch Museum

Tot en met 10 oktober: 'Het mineraalwater van Maastricht Les Bains'.

ACHTEROM IS 'T KERMS

Begrotelijk

NRC Handelsblad-lezers moeten zich op 25 juni de ogen uitgewreven hebben bij het lezen van het paginagrote artikel 'De begrotelijke afgang van een basisfilosofie'. Het verhaal is immers opgebouwd rond de figuur van prof. dr. Co Greep, bij de trouwe lezer beter bekend als de man die via tal van ingezonden bijdragen hamert op de noodzaak van kostenbeheersing in de gezondheidszorg. Greep wordt in het stuk opgevoerd als de 'krachtpater' die is ingehuurd om nieuwbouw te verzekeren van een Akademisch Ziekenhuis, waarvan de noodzaak ernstig in twijfel te trekken valt. Hoe Greep die krachtpaterij beoefent is nu niet langer alleen in de kleine kring van het ziekenhuis en de universiteit bekend. Om dat sappig te beschrijven lagen de anecdotes voor het oprapen, merkte de auteur van het artikel, NRC-redacteur Fred Backus. Vooral de vijanden van Greep fluisterden die gretig toe, vaak op voorwaarde dat hun namen niet genoemd werden. Backus had daar geen bezwaar tegen, als bleek dat de informatie juist was. De vrienden van Greep en natuurlijk Greep zelf waren diep verontwaardigd over het artikel. Toen Greep het stuk volgens afspraak vóórdat het gepubliceerd werd mocht inzien pakte hij meteen de telefoon en eiste van Backus dat het niet gepubliceerd zou worden. Als Backus het zelf niet terugnam, zou Greep de directie van de krant inschakelen om publicatie te voorkomen. Maar krantendirecties zijn tot alles in staat, behalve zich te bemoeien met het beleid van de redactie. Backus verifieerde de konkrete bezwaren die Greep tijdens het turbulente telefoongesprek naar voren bracht, wijzigde op enkele punten het stuk en publiceerde het.

Toen kwamen de reacties uit het ziekenhuis los. Backus kreeg naar zijn zeggen verschillende boze brieven. In de krant werd een reactie van Greeps confrères Greve, Lamers en Wellens afgedrukt, die de verzekering gaven dat het nieuwe ziekenhuis een zaak was die door een grote meerderheid werd voorgestaan en door een kleine minderheid werd afgewezen. Een andere confrère, van der Lugt, vroeg Backus om een afspraak te

maken, zodat er een meer genuanceerd beeld van de gang van zaken rond het ziekenhuis kon worden gegeven. Later heeft van der Lugt die afspraak weer afgezegd. Het College van Bestuur liet zich ook niet ontbetuigd. De universiteitsvoorlichter schreef namens het College een brief aan de hoofdredacteur van NRC Handelsblad, André Spoor. Daarin werd gesteld dat men het artikel niet onweersproken kon laten en dat men van een krant als NRC Handelsblad toch wel een zorgvuldigere benadering had verwacht. Spoor antwoordde het College dat de betrokken redacteur zich naar zijn mening verdienstelijk van zijn taak had gekweten, ook al had hij wat dieper op de basisfilosofie en de rol van de klinische hoogleraren kunnen ingaan. Toch had Spoor nog een kleine troost in petto voor het College en Greep: het is niet uitgesloten dat de komende tijd het onderwerp opnieuw in zijn krant aan de orde komt. De NRC-lezers zijn bij deze gewaarschuwd.

Tref

Frankrijk. Chaudfontaine. Zomervakantie.

Omslachtige en kostbare kennismaking tussen twee Nederlandse families. Geen hevige crash. Toch is het kampeerkarretje van de ene zo beschadigd, dat de vakantie voortijdig ten einde is.

Een koude douche in Chaudfontaine.

Schadeformulieren invullen. Kennismaking voortzetten en van de schrik bekomen in een nabije taperij.

Het karretje had behoord aan een echtpaar met kleine kinderen.

Het andere gezin: vader, moeder, 'n paar grote jongens.

Een derde Nederlandse familie betreedt het etablissement: ouders, twee jonge kinderen.

Enig gesmoes tussen de grote jongens. Woorden als 'universiteit' en 'Maastricht'. De nieuwgekome, in wie de opmerkelijke lezer een voorlichter van de RL herkent, informeert of men elkaar soms al eerder ontmoet heeft. Ja. Een der zonen studeert Geneeskunde in Maastricht.

Hilariteit. Wat een toeval.

Ook door de Vader wordt nu de voorlichter herkend: 'Ik zag al iets bekendts toen u binnenkwam. U heeft ons toegesproken tijdens de ouderdag van de eerstejaars'.

Hij heeft het een mooie voordracht gevonden, helder, boeiend en ook voor de gulle lach was nu en dan gelegenheid.

De voorlichter bloost gepast en besluit, dat hij deze passage bij het vertellen van de anecdote zal overslaan.

'Wat zegt hij?' vraagt z'n zoontje.

'Hij kent me ergens van.'

'n Ouderdag van de eerstejaars, roept het karretje verbaasd, 'kom daar tegenwoordig nog eens om.' De Vader legt uit, dat dat in Maastricht allemaal heel anders is. Ook het onderwijs trouwens. Z'n zoon studeert er voor zijn plezier.

Het karretje staat er wél van te kijken.

'Begrijp ik het goed, dat u in Maastricht aan de universiteit werkt?', vraagt hij dan bedachtzaam aan de voorlichter.

Hij begrijpt het goed.

'Misschien kent u dan mijn broer. Die werkt er ook.'

De voorlichter stelt een vragende blik in.

De broer blijkt een Hoge Functionaris aan de universiteit.

Zo rijdt de vader van de student de broer van de Hoge Functionaris aan en alert is een kwartier later de Voorlichter ter plaatse.

De moraal?

Ga met vakantie naar het buitenland.

Je bent er eens helemaal uit.

Liefdesnest

De RL komt steeds meer te boek te staan als een instelling waar een harde concurrentiestrijd woedt, waar medewerkers elkaar de koppen inslaan, waar iedereen voor zijn eigen hachie knokt en waar de heerser van de wandelgangen de scepter zwaait.

In deze 'poel van ellende' bloeit desondanks de liefde als nooit tevoren wars van gevechten in commissievergaderingen, heftige woordenwisselingen, roddels en manipulaties.

Op vrijdag 13 augustus trouwden Marlou en Theo Thijssen met elkaar. Ze zijn allebei werkzaam op PZ op de Abtstraat; zij als secretaresse en hij bij de studentenadministratie. Op zaterdag 14 augustus trouwden met elkaar Mia Mevissen en Peter van der Hijden. Ze zijn allebei werkzaam op de Griffie van de Universiteitsraad.